

Türkiye **ATATÜRK** *Dergisi*

www.turkiyeataturkdergisi.com

 [turkiyeataturkdergisi](https://twitter.com/turkiyeataturkdergisi)

6

Büyük adamları,
büyük milletler yetiştirir

12

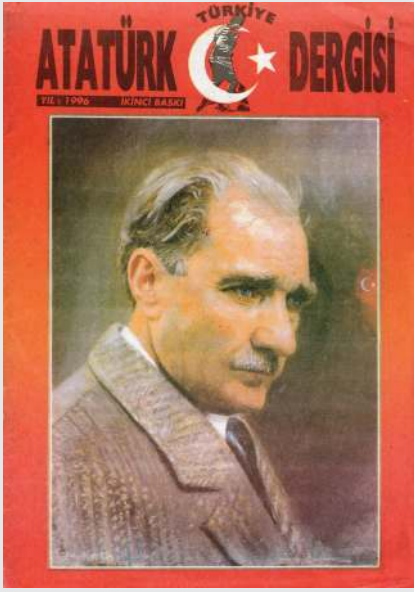
Geleceğe Işık Tutan
Evrensel Varlık Atatürk

24

Milli Mücadele Ve
Yeni Türk Devleti

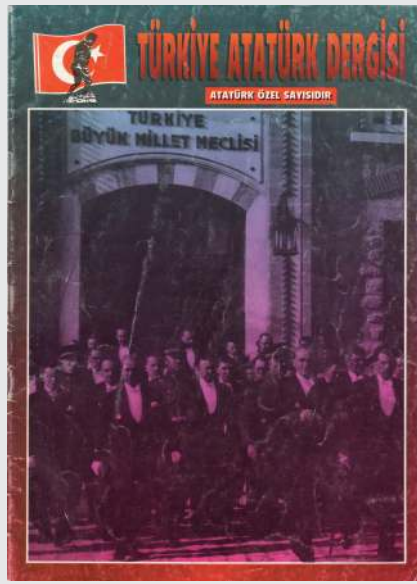
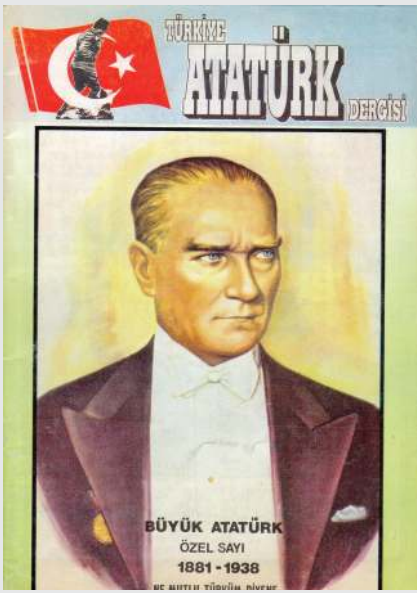
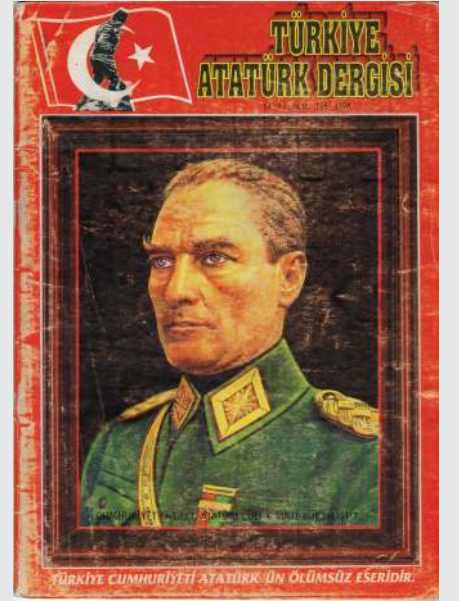
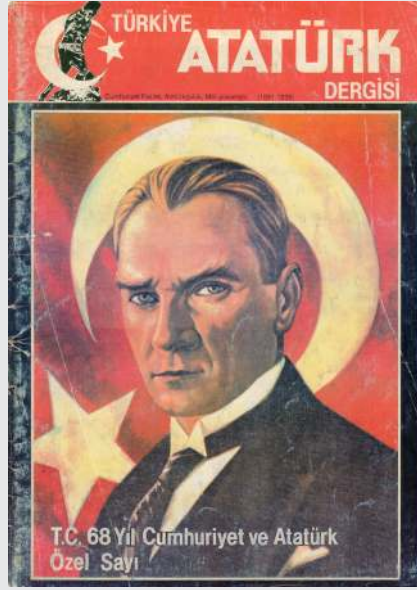
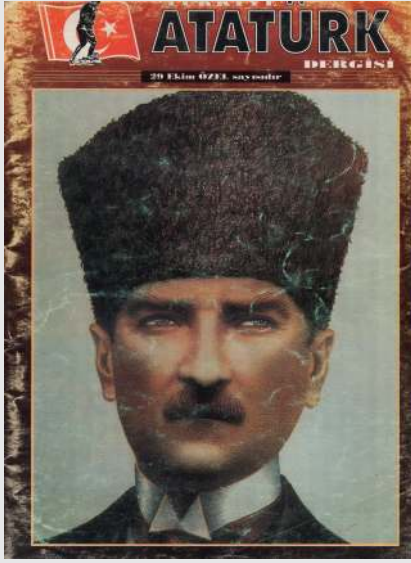

Eylül - Ekim - Kasım 2019/6

1982 Bu yana ATADAN

MEDYA YAYIN GRUBU

Hakikati konuşmaktan korkmayınız
K. Atatürk

TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ
ATATÜRK İLKE VE İNKİLAPLARI
TÜRK KÜLTÜRÜ TÜRK BÜYÜKLERİ
ESERİDİR

YAYIN SAHİBİ
ATADAN MEDYA YAYINCILIK GURUBU
GENEL YAYIN YÖNETMENİ SORUMLU
MÜDÜRÜ
AKIN UFUK

YAZI İŞLERİ DERLEME SORUMLU MÜDÜRÜ
Arzu SAĞDIÇ
EDİTÖR
Pınar KAYADİBİ

REKLAM GRUP BAŞKANI
Turgut UFUK

Abone Sorumlu MÜDÜRÜ
İSTANBUL Sena KURUKAHVECİ
ANKARA Zafer GONYA
İZMİR Murat SAĞDIÇ
BURSA Mustafa GÜRDAL
DANIŞMA KURULU
İSTANBUL Kıymet POLATKAN
ANKARA İsa AYDIN
İZMİR Hasan BOZ
BURSA Emel AKDAĞ

HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRÜ
Süleyman UFUK
Grafik Sayfa Tasarım
Pınar KAYADİBİ
WEB Tasarım Site Dizayn
Bora BEKAR
MALİ MÜŞAVİR
Kemal ÇAKAR

GENEL MERKEZ YÖNETİM YERİ
Kireç burnu Mahallesi Aykut baka Cad.25/2
Sarıyer İSTANBUL
Tel. 0212 223 1881

Basıldığı Yer: SENK Ajans Matbaa Reklamcılık
Sanayi Mahallesi Aybike sok.22/3 Kağıthane
İSTANBUL 0212 264 38 77

Yayın Türü: 3 Ayda 1 Yayınlanır
Abone Bedeli: 6 AY 150 TL 1 YIL 300 TL
HEDİYE POSTER TAKVİM
50 x70 Atatürk portresi 1 yıllık abonelik 600 TL
Kitap İlaveli 1000 TL
Çeyrek Sayfa Reklam 500TL+KDV Tam sayfa
Sayı Başı 1000TL+ KDV
Ön iç kapak ve Arka Kapak içleri Arka kapak
Reklam ve İlanlar ve
Benzeri Gibi hususi istekler Baskı ve grafik
Çalışmaları pazarlığa tabidir.

DERGİMİZDE YAYINLATMAK İSTEDİĞİNİZ
ŞİİR VE YAZILARINIZ

info@turkiyeataturkdergisi.com

Dergimiz T.C Yasalarına uygun olarak
yayınlanır. Devlet kütüphanelerimize ve Köy
İlköğretim okullarını ücretsizdir
Yayın İçeriğinde Hiç bir şekilde Siyaset Siyasi
yazı kurum ve kişilere Hakaret yapılamaz
Örf Adet Ve Geleneklerimize uygun olarak Hiç
Bir Kuruma Bağlı Olmayı Müstakil olarak
yayınlanır Yayınlanan yazılardan İmza
sahipleri mesuldür. Yayınlanan yazılar Kaynak
gösterilmeden iktibas edilemez.
TÜRKİYE ATATÜRK DERGİSİ

Mustafa Kemal Atatürk, üzerinde çok iyi düşünülmesi ve duygusallıktan arınarak bütün yönleri ile bilimsel olarak ortaya konması gereken bir kişiliktir.

Çünkü Atatürk'ün ortaya konulması, onu anlamayı kolaylaştıracak, gelecek nesillere üzerinde ilerlemeyi sağlayacak temelleri var edecektir. Onun anlaşılması Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluş felsefesinin ve şimdiki zamanının anlaşılması demektir. Mustafa Kemal, doğuştan gelen askerî özelliğiyle bir dehadır ve ulusal bir devlet kurma sürecinde bu özelliğini çok iyi kullanmıştır.

Bunun yanında o, gerçekçidir, milletiyle bütünleşmiş bir liderdir, vatansever, yanında o, gerçekçidir, milletiyle bütünleşmiş bir liderdir, vatansever, milliyetçi ve barışçıdır. Mustafa Kemal, ulusal devlet kurma sürecinde büyük sıkıntılar çekmiş ancak bu zorluklar karşısında ilham ve kaynağını milletin kendisinden alarak, iradei milliyeye dayanarak Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, üzerinde çok iyi düşünülmesi ve duygusallıktan arınarak bütün yönleri ile bilimsel olarak ortaya konması gereken bir kişiliktir.

Çünkü Atatürk'ün ortaya konulması, onu anlamayı kolaylaştıracak, gelecek nesillere üzerinde ilerlemeyi sağlayacak temelleri var edecektir. Onun anlaşılması Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluş felsefesinin ve şimdiki zamanının anlaşılması demektir.

Pınar Kayadibi

BÜYÜK ADAMLARI,BÜYÜK MİLLETLER YETİŞTİRİR

Prof. Dr. Hamza EROĞLU

Büyük adamları, büyük milletler yetiştirir.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun belirttiği gibi "Büyük adamları yetiştiren milletlerdir. Büyük adamlar ancak, büyük milletlerin içinde yetişebilirler, bu milletlerin ülkülendikten sonra büyük adamları olabilir."

Toplumla büyük adam arasındaki ilişki ne büyük adamı putlaştırmaya, ilahlaştırmaya ne de büyük adamı toplum içinde eritmeye yöneltebilir. Büyük adamlar topluma yön verdiği için işaret feneridirler ve bir toplum gerçeğidirler. Tarihi büyük adamdan mahrum bir millet fakir bir millettir.

Toplumların büyük adama ihtiyacı en çok bunalımlı dönemlerde belirir. Bunalımdan çıkışın yolunu araya ve iradesi ile topluma yön veren kişiler büyük adamlardır.

Milletler kendi arzu ve iradesini teşhis ve temsil eden büyük adamlarla gidecekleri yolu görürler ve harekete geçerler.

Türk milletinin arzu ve iradesini kendi içinden derinden hisseden Atatürk, büyük ve yüce kişiliği ile Türk milletinin şefi ve lideridir. Tarihin seyrini değiştiren kader adamı, Türk milli hayatının ayrılmaz bir parçası ve gücüdür.

Atatürk, Türk milleti hakkında verilen esaret ve ölüm kararına ve bu kararın uygulanışına karşı gelen, isyan eden

bir ulusun kurtarıcısı ve yeni bir devletin kurucusu olarak büyük tarihi görevi yerine getiren yüce bir kişidir. 1919'daki bunalımlı durumdan 1922'nin parlak zaferini çıkaran etkenlerin başında Türk milletinin azim ve iradesini temsil eden Atatürk'ün üstün kişiliği ve sağlam karakteridir.

Bütün önemli tarihi olayların sosyal değişikliklerin oluşmasında iradesinin kuvveti, zekası, basireti ve bilgisi bakımından yaşadığı muhite tesir eden üstün kişilerin varlığı ve toplum içindeki rolü bir gerçek olarak belirlemektedir.

Prof. Dr. Hüseyin Nail Kubalı'ya göre Atatürk bir Milli Mücadele gerçeğidir.

"Her cemiyet fevkaledi (olağanüstü) buhranlı (bunalımlı) zamanlarda, ferdi şuur ve iradeleri bir tek gaye ve menfaat etrafında toplayan bir tesanüt (dayanışma) duygusu ile hasret etmek zaruretini duyar. Bu cemiyetin kendi kendine savunma ihtiyacının bir sonucudur. Böyle bir tesanüt (dayanışma) zarureti ile kendiliğinden harekete gecen cemiyetin kollektif şuur ve iradesi, çok defa enerjisi, bilgisi, ileri görüşü, sevk ve idare kabiliyeti ile temayüz eden bir şahsiyette sembolleşir. Türk Milleti de kara günlerinde milli şuur ve iradesinin sembolünü Mustafa Kemal Paşa'da (Atatürk'te) bulmuş milli istiklal ve hakimiyet mücadelesinde kaderini onun kudretli ellerine tevdi etmiştir."

*Çalışmak demek, boşuna yorulmak, terlemek değildir.
Zamanın gereklerine göre bilim ve teknik ve her türlü
uygar buluşlardan azami derecede istifade etmek zorunludur.*

Ünlü Fransız sosyoloğu Durkheim' den esinlenerek bunalımlı dönemlerin büyük adamı açıklamaya çalışan Prof. Dr. H. N. Kubalı, büyük adamın ortaya çıkışında özellikle toplumun bilinçli davranışının rolü olduğu kanısındadır.

Farklı bir görüşten hareket eden Prof. Dr. Dankwort A. Rustow ise, Max Weber'den esinlenerek, Atatürk'ün şef ve lideri olarak oynadığı rolü toplumun içgüdüsel davranışları da bulmaktadır. Dankwort A. Rustow'a göre Atatürk, Max Weber'e göre, topluma yön veren düzen veren üç tip otorite vardır. Birincisi meşru otorite, seçim mekanizmasının işleyişi ile sağlanır. İkinci tip otorite, irs ve intikal kanunları ile sağlanır.

Hükümdarlıkla yönetilen toplumlarda olduğu gibi. Üçüncü tip otorite ise karizmatik otoritedir. Weber, karizmatik otoriteyi bir kişinin kutsallığına ya da kahramanlık gücüne veya örnek alınacak niteliklerini ve bu kişi tarafından düzene diler kişilerin (halkın) tam bir teslimiyet içinde bağlanmaları sonucunda ortaya çıkan otorite tipi olarak tanımlanmaktadır. Weber'e göre karizmatik lider, taraftarların gözünde ortalama insanların üstünde yer alan, onların yararına mucizeler yaratmaya muktedir kişidir. Karizmatik liderlikte asıl önemli olan önderin olağanüstü nitelikleri bulunduğu dair geniş halk tabakalarında sağlam bir inanış uyandırmasıdır. Karizmatik liderlik bir çeşit bunalımlı dönemlerin liderliğidir.

Atatürk'ün ortaya çıkışında, olağanüstü nitelikleri bulunduğu hakkında kitlelerde sağlam bir inanış uyandırması vatandaşın en önemli faktör olmuştur. D. A. Rustow'un açıklamasına göre Atatürk çağımızın koşulları içinde bunalımlı bir dönemde karizmatik önderliği liderliği temsil eden kişidir.

Ancak Atatürk'ün karizmatik liderliği Milli Mücadelenin başında kabul edilse bile, T.B.M.M'nin kuruluşundan sonra meşru yollarla , seçim esası ile T.B.M.M'i başkanı seçilmekte Milli Mücadelenin şefi, lideri olmasıdır. Neden Mustafa Kemal Paşa'dan başka bir lideri, bu görevin yükümlülüğünü üstlenmemiş şef ve lider olamamıştır.

Mustafa Kemal Paşa, Osmanlı ordusunun en genç ordu kumandanıdır. Mustafa Kemal Paşa'nın liderliği bir tesadüf değildir. Toplumsal ve siyasal olaylar ve Mustafa Kemal Paşa'nın kişiliği bu sonuca hazırlamıştır.

19 Mayıs 1919' da Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışında karşılaştığı şartlar, Türk milletinin ıstırapı, bunalımlı dönemin büyük insanını ortaya çıkarmıştır.

Tarık Zafer Tuna'ya göre “ *Toplumu ve kendisini eyleme geçiren koşulları ustalıkla hesaplayan, toplumun*

İRÂDE VE FEDAKARLIK KAYNAĞI ATATÜRK

Ta bütün insanlık derin bir hüznü duymaktadır. Aradan seneler geçtikçe “ milli matem” kuvvet ve tazeliğini olduğu gibi muhafaza etmektedir. Atatürk'te bizzat *“iki Mustafa Kemal vardır... biri etten, kemikten olan ki fanidir, öteki maneviyattan ve ruhtan teşekkül eder ki ebedidir.”* demiştir.

Bundan yıllar evvel O'nun altın rengindeki saçlarını, vakur yüzü, ummanları andıran gözleri birdenbire soluverdiği gün ne kadar ağlamıştık...

Fakat döktüğümüz bu göz yaşları fani Mustafa Kemal içindi. Ebedi Mustafa Kemal, bir kahramandır. Mustafa Kemal, Türk Milleti esir edilmişken onu hürriyete kavuşturmak için bütün kuvvetleri şahsında toplayabildi. Milli iradenin özü oldu...

İstikbalimiz O'nun varlığında hayat buldu. O, bunun için “ milli kahraman” dır. Mustafa Kemal milli varlığı, manevi varlığı bir şuur halinde belirince Türk milletini etrafına topladı. İşte bu vaziyet milli birliği doğurdu.

İçinde bulunduğumuz dünyanın şu karışık günlerde Atatürk'ü ebedileştiren inkılapların mahiyet ve kıymetini takdir ederken büyük kurtarıcıyı tahlil etmeye biz Türkler her milletten daha ziyade mecburuz. İtiraf etmeliyiz ki; Atatürk'ü en çok seven fakat buna mukabil belki en az tanıyor millet biziz. Atatürk o kadar büyük, dehası o kadar derin ki, kısa zamanda o kadar çok ve çeşitli işler başarmıştır ki; O'nun şahsiyet ve eserini layıkıyla kavrayıp anlatmak pek güçtür.

Herhangi bir yabancıya mesela bir İngiliz'e, bir Amerikalı'ya, bir Fransız'a veya Hint'liye Atatürk kimdir? Diye sorunuz...

Eğer karşımızdaki biraz düşünmek kabiliyetinde bir insansa alacağınız cevap bizim tahlillerimizden daha etraflı ve daha doğru olacaktır. Atatürk Anafartalardan Çanakkale'nin kurtuluşuna. Dumlupınar'dan Akdeniz sahillerini gören bir askerden, emsalsiz bir kumandanandan ibaret olsa idi insanlık tarihinde yine bir benzerine tesadüf edemezdik. Çünkü O, hadiselerin yarattığı bir insan değil, bilakis hadiseleri, devirleri ve devrimleri yaratan eşsiz bir varlıktır. İnebolu'daki tarihi hitabesinde;

“ Dağlar delen, semalara pervaz eden, yıldızlara kadar her şeyi gören medeniyetin müvaccahi kudret ve ulviyetinde kurunu vustayı zihniyetlerle yürümeye çalışan milletler mahvolmayamahkumdur.” Diye Atatürk, ta başlangıçtan beri milletin kudret ve meziyetleri ile birlikte zaaflarında gayet iyi gördü ve birbirini takip eden teşebbüsleriyle bu zaafları tamamen ortadan kaldırdı.

Atatürk'ün hayatı efsaneler gibi uydurulmuş harikalar değil, hakikat olmuş, hayata geçmiş ve şöhretini tesadüfe borçlu olmayan eşsiz bir kumandan ve ender bir devlet adamıdır.

Atatürk, şevk, ümit, irade ve fedakarlık kaynağıdır. Türk milleti büyük tehlikeler karşısında dün nasıl onun etrafında toplanmışsa bugünde manevi varlığın etrafında aynı imanla toplanmış bulunuyor. Birlik ve beraberlik andımızı bugün her zamankinden daha kuvvetle tekrarlıyoruz. Büyük Atatürk'ün ölümünden sonra her geçen yıl bize onun meçhul bir cephesini daha öğretiyor, O sonsuz aleme göç etmiş fakat milletini öksüz bırakmamıştır.

ATATÜRK, 3.DÜNYAYI AÇTIĞININ FARKINDA OLMADAN MI AYRILDI?

Prof. Dr. Sabahattin PAYZİN

Hakikat Atatürk, üçüncü dünyanın öncüsü olduğunu idrak edemeden dünyamızdan ayrılmış mı idi? Yoksa bunu çok iyi idrak mı etmişti?

Bu soruları, gençlerimizi aydınlatmak için bizzat Atatürk'ün kendi ağzından, kendi söylevleriyle cevaplandırmayı uygun buldum.

Yıl 1921, Sakarya Meydan Savaşı yeni kazanılmıştır. Ukrayna Başkomutanı Ankara'ya dostluk antlaşması imzalamak için gelmiştir. Onun nutkuna cevap verirken, Atatürk hem Asya'da hem de Afrika'da üçüncü dünyaya Sakarya Harbi ile öncülük ettiğimizi bakın nasıl söylüyor.

“İş bu tezahürat Türkiye halkının Sakarya muharebesinde bilcümle akvamı şarkiyenin selameti için mücadele ettiğini mezkur kavimlerin de müdrik olduğunu ispat eder.” (Hakimiyeti Milliye, 22 Aralık 1921)

S.S.C.B. BÜYÜKELÇİLİĞİNE

Yine İran elçisi Mümtazüddeve şerefine S.S.C.Birliği Büyükelçiliğinde 7 Temmuz 1922'de verilen şölende Atatürk “Türkiye'nin bugünkü mücadelesinin yalnız Türkiye'ye ait olmadığını, bütün arkadaşlarımız ifade etmişler ise de, bunu bir defa daha teyid etmek lüzumunu hissediyorum. Türkiye'nin bugünkü mücadelesi yalnız kendi nam ve hesabına olsaydı belki daha kısa, daha az kanlı olur ve daha çabuk bitebilirdi. Türkiye azim ve mühim bir gayret saf ediyor. Çünkü müdafaa ettiği bütün mazlum milletlerin, bütün şarkın davasıdır ve bunun nihayete getirinceye kadar Türkiye, kendisi ile beraber olan şark milletlerinin beraber yürüyeceğinden emindir. Türkiye şimdiye kadar mevcut tarih kitaplarının icabatını değil, tarihin hakiki icabatını takip edecektir. Filhakika mevcut tarihlerin kaydettiği hadisat milletlerin hakiki efkar ve amali, hareketi değildir.”

“Şark milletleri kendi iradeleri, kendi hisleri ile hareket etmiyorlardı. Onların başlarında bir takım müstebit, keyfi hareket eden Çarlar, Hüdavandler vardı.

Mazbutatı tarihiyle daha ziyade notların tatmini hısır için yaptıkları vekayidir. Biz onların hepsini yırtacağız ve yeni bir tarih yapacağız.” (Hakimiyeti Milliye, 9 Temmuz 1922)

AFRİKA İÇİN NE SÖYLEMİŞTİ?

Atatürk Afrika için de, onun da bir gün sömürgecilerin elinden kurtulacağı kanısını ve kehanetini belirtmiştir. Ukrayna baş delegesinin şöleninde bakınız ne diyordu; “Efendiler,

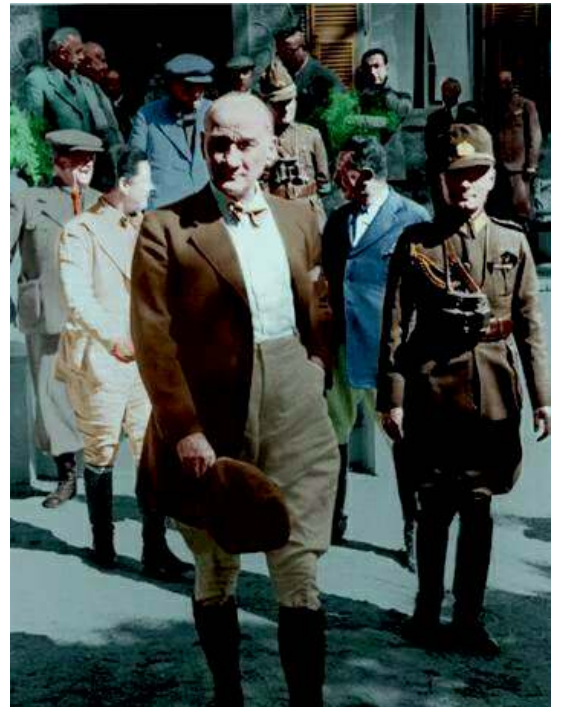
Dünyadaki hadiseyi ahiretin, Harbi Umuminini intibahı yalnız Rusya’da Türkiye’de değildir. Bütün beşeriyenin zihninde mühim intibalar hasıl etmiştir. Geri bu intibahatı hisseden milletlerin istibdatların kuvvetleriyle yaşatmak için çabılıyor. Fakat az zaman zarfında bütün dünya hakkın ne tarafta olduğunu teslim edecek ve heyeti içtimaiyyeler birer kitle alıyeyi beşeriye (yüksek insan kitleleri) haline inkılap edecektir. İşte o zaman millelerin bütün gayesini insaniyet ve muhabbeti müteakibile teşkil edecektir.”

“Bu hareketi dimağiyenin kuvvetli eserlerine Şark’ta, Asya’da tesadüf ettiğimiz gibi, Frunse Yoldaşın dediği gibi, Afrika’da da aynı hareketi fikriyyenin mevcut olduğunu görüyoruz. Bizzat bir sene devam eden bir muharebe esnasında Afrika’da o mücadeleyi yapan insanlar içinde bulundum. Onlarla yakından temasım, fikirlerine derin vukufum vardır. Afrika insanları belki hürriyeti şahsiyyelerini daha evvel idrak etmişlerdi. Fırsat bulamadılar. Müstevliler ve onların mütecaviz orduları kendilerine tazyikten hiçbir vakit hali kalmadı. Fakat bu tazyik ne kadar kuvvetli olursa olsun, bu fikir hareketine karşı duramayacaktır. İnsanlığa müteveccih fikir hareketi er geç muvaffak olacaktır. Bütün mazlum milletler bir gün zalimleri mahv ve nabut edeceklerdi. O zaman dünya üzerinden zalim ve mazlum kelimeleri kalkacak, insanlık

kendisine yakışan bir haleti içtimaiyyeye mahzar olacaktır. Bizim milletler arasındaki teğadümiyle cidden iftihar edecektir. Bugün aralarında tecanüs bulunduğunu gördüğümüz devletler mazlumlara daha sıkı zinciri esarete bulundurmak ve bu suretle onların emeklerinden ettikleri istifadelerle zevklerini tatmin etmek için aralarında birçok muahedeler yapmışlardır. Fakat bu muahedeler, kıymeti olmayan bir kağıt parçasından başka bir şey değildir. Hakka tecavüzü tazammun eden kağıtların azimkar milletlerin üzerinde hiçbir tesiri olmayacaktır. Milletlerimizi ancak bunları parçalamakla saadeti beşeriyenin kabil olacağına iman etmişlerdir. Bu kendileri için bir saadettir.” (Hak. Mil. 4 Ocak 1922)

SONUÇ

Tüfeğin tetiği çekilince mermi düz hat boyunca gitmez, eğri çizer. Ama hedefe iyi nişan alındı ise mermi, hedefe bu eğriyi çizip ulaşır. Atatürk iyi nişan almıştı ve Türkiye hedefe ulaşmaktaydı. Atatürk Üçüncü Dünyayı görmüş, yolunu çizmişti. Bu sözleri bugün için de doğru değil mi?

TARİH YALAN SÖYLEMEZ

Emekli Öğretmen, Avni ALTINER

Yine Mehmet Ali Altınır'ın hatırlarından bir diğeri;

Milli Mücadelede istihbarat teşkilatımız çok kuvvetli idi. Düşman ordusunun üç gün sonra şafakla taaruza geçeceğini haber almıştık. Geniş bir ovanın karşısında üçgen halinde sıralanmış üç tepenin ortasında ve en geridekini tahkim etmeye başlamıştık. Ovaya incek düşman kuvvetlerini nasıl ateş yağmuruna tutacağımızı düşünüyor ve seviniyorduk. Akşamüstü Gazi geldi siperleri dolaşmaya başladı. Bir aralık yanındaki komutana;

-“Burayı derhal terkedin ve şu üçgenin ucundaki sağıl ufak tepeyi tahkim edin. Buraya hiç ehemmiyet vermeyin hatta asker bile bırakmayın.” Dedi.

Ve yürüdü.

Bu emri alınca şaşırdık. İki günde tahkim ettiğimiz yeri bıraktırıyor ve en lüzumsuz yerdeki ufak bir tepeye bizi yolluyordu. Ertesi sabah düşman bu tepeyi tuttuktan sonra nasıl olsa bizi iki ufak tepeden atabilirdi. Fakat onun emirleri kat'i olduğundan ve şüphe kimsenin aklına gelmediğinden, yeni mevzide muvaffak olacağımıza güvenemediğimiz halde, emri yerine getirdik. Fakat buna rağmen iki gün üzerinde çalıştığımız siperlerde ufak bir kuvvet bıraktık.

Ertesi sabah şafakla düşman topçusunun terkettiğimiz yeri toprakla dövdüğünü hayretle gördük. Demek orada tutunacağımızı keşfi tahmin etmişti. Biraz sonra tan yeri ağarırken düşman öncüleri ilerliyordu. Hafif bir rüzgar çıkmıştı. Şimdi elimizde dürbünü gözlüyorduk. Çünkü biraz sonra ateş menziline girecek, düşman piyadesi eski yerde olsaydı sapır sapır dökülecekti. Heyecandan titriyorduk. Eski yerimizde ufak bir kuvvet bıraktığımıza seviniyorduk ki güneş doğarken rüzgar, fırtına oldu. Düşman kuvvetleri, topçusunun tepeyi susturduğunu sanarak, “hurraa” diye bağırarak bütün kuvvetiyle tepeye saldırdı. Fakat oradaki müfrezemizin fırtına yüzlerine estiğinden gözlerine toz toprak dolmasından üç beş el tesirsiz bir ateşten sonra eridiğini ve bunların ölümüne sebep olduğumuzu gördük ve üzüldük. Fırtınaya karşı düşman sevinçle saldırdı. Fırtınaya karşı bizim tepeye saldıramadı. Çünkü açılan yan ateşimizle binlerce kayıp verdi.

Öğleye doğru fırtına yatışırken yetişen mızraklı akıncılar fırtınadan ve yan ateşimizden sersemleyen koca bir tümeni kolayca imha edivermiş ve akşam grubu Türk ordusunun zafer bayrağı gibi dalgalanırken düşman için de kanlı bir kefen olmuştu.

O gece gökyüzünü aydınlatan yıldız ışığında hareketi anlatan Atatürk;

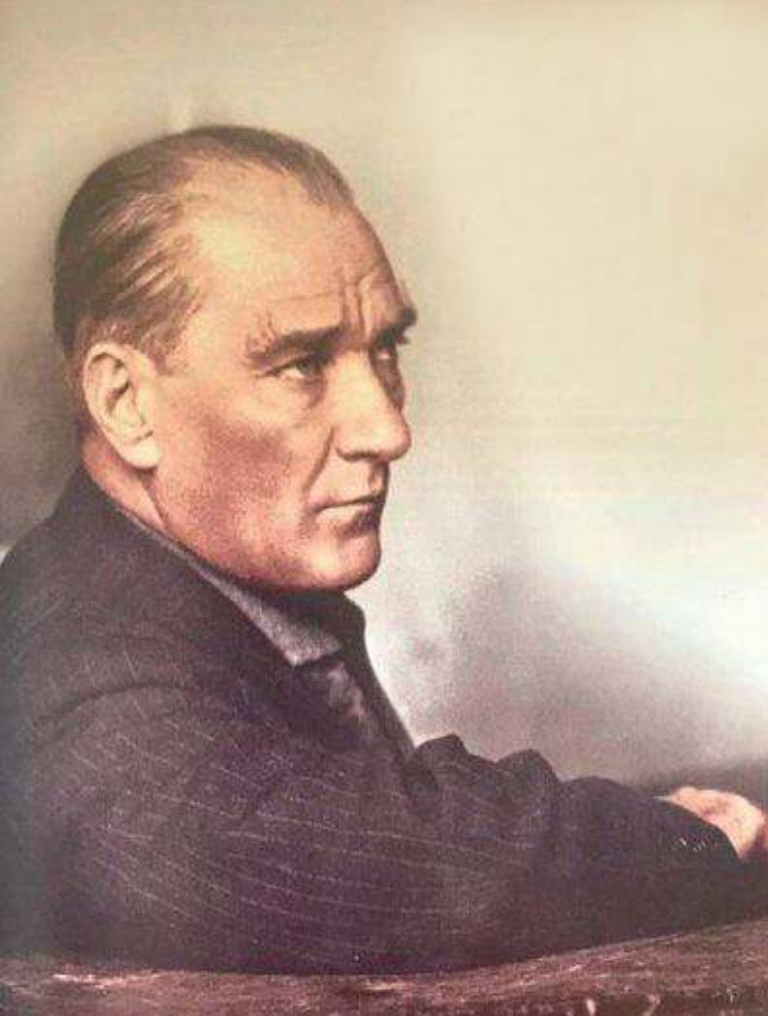
“Bu tepe Sezar ordularını, İskender ordularını ve nihayet Yıldırım Beyazıt ordularını aldatmış ve buraya hakim zanneden nice kumandanlar, karşılarındaki kuvvete değil bu mevsimde güneşle başlayan fırtınaya mağlup olmuşlardır. Düşmanın da topçusunu bu tepenin aldatacağı muhakkaktır. Tarih boyunca bir çok kuvvetlere mezar olan bu yeri Türk Ordusuna da mezar yapmağım için hiç tarih bilmemeğim, basit bir çete başı olmaklağım lazımdı. Tarih yalan söylemez. Hadiseleri bir masal olarak değil aynı hataları tekrarlamamak için okumak lazım geldiğini bugünkü savaş göstermiştir. Bulunduğumuz yerin tarih ve coğrafyasını okumadan işe başlamayın.” demişti.

İşte biz siperlere kadar gelen, bizimle birlikte sabaha kadar uyumayan, en ufak hadiselerden zafer çıkaran, böyle bir Başkumandan ile İstiklal Harbini kazandık.

ATATÜRK VE TOPLUMSAL BARIŞ!...

Doç. Dr. Gürbüz TÜFEKÇİ

Yapmış olduğum araştırmalara dayalı olarak, sizlere büyük barış yanlısı Atatürk'ün barıştan neyi amaçladığını açıklamaya çalışacağım.

Atatürk kimdir?

Atatürkçülük ve ilkeleri nedir?

Atatürk'ün barışa yönelik beklentileri ve Atatürk ilkelerinin barış açısından tanımlamalarını yapacağım.

Böylece bir kavram kargaşasını da ortadan kaldırmayı amaçlıyorum.

Atatürk önce bir insan, bir asker, savaşların yenilmez komutanı sonra büyük bir devlet adamıdır. Yurt savunması dışında - savaşı - cinayet olarak tanımlar.

Atatürk bir büyük devlet adamı ama bilimsel verilerden güç alan bir devlet adamıdır. Devlet adamlığı bilimselliğinden sonra geliyor. İlk mücadelesine insanlar ve toplumlar arasında barışı sağlamaya yönelik olarak başlıyor.

Toplumsal barışı asker olarak sağlamak, demokrasi anlayışına ters düşer. Öyle ya, her an tepesindeki bir silahla insanlar arasında barış gerçekleşecekse, burada kesin olarak demokrasinin kökenini oluştursan özgür insandan söz etmek olanaksızdır ve akla sığması değildir. Barış sağlamanın da bilimsel bir çözümü olmalıdır. Atatürk bunu aradı, buldu ve uyguladı. Yazımızda bu bulguları satır başı olarak belirteceğim.

Dikkat edilirse görülür ki, toplum yaşamında iki yönlü olay vardır. Bunlardan birisi savaş ikincisi barış. Öyleyse savaş olmadan da barış olmaz.

Atatürk kimdir? Sorusunun yanıtı, bu konuya açıklık getirecektir.

Öncelikle bu tanımlamamızı ortaya koyalım.

Diyoruz ki; Atatürk, Türk ulusundan başlayarak herhangi bir ulusun barış içinde, insanca yaşaması, yaşatılması ve yönetilmesinin koşullarını bulan ve uygulayan bir bilim adamıdır.

İnsandan hareketle ayrı ayrı ulusların ve devletlerin bağımsız olarak mutluluk, gönenc, refah ve barış içinde yaşamasını amaçlayan insanın doğal yapısına uygun bu yöntemin biçimi de Atatürkçülük'tür.

Şimdi, Atatürk'ün "Yurtta Barış, Dünyada Barış" adlı yapıtının yapraklarını çevirerek kanıtlamamızı kısaca sergileyebiliriz.

İlk olarak şunu vurgulamak istiyorum; Atatürk, dünya uygarlık tarihini bilimsel olarak incelemiş ve tüm olayların temelinde insanın varlığını saptamıştır.

Yeryüzünde uygarlığın bulucusu ve yaratıcısı olan insanın her konuda ön planda geldiği görünür. Hangi konu olursa olsun, sorun kesinlikle insan kökenlidir. Gökbilim, yer bilim, doğa bilim, varsayılan kutsallıklar, fizik, kimya, ekonomi, teknoloji ve akla gelen doğal ve yapay her konu insan kökenlidir. Doğayı adlandıran yeryüzüne tanıtan insandır.

Primatlar aynı dönemde türeyen insanlar arasındaki davranış ve ilişkilerin kökenini, doğal güçlere duydukları korkular oluşturuyor. İlk insanlar doğanın her şeyinden, gök gürültüsünden, karanlıktan, taşan bir nehirden, vahşi hayvanlardan hatta birbirlerinden bile korkuyorlardı. İnsanların kavgası, doğa koşullarına karşı yaşamak için başladı. Korkularını ölmüş aile büyükleri üzerinde odaklaştırdılar. Atatürk öldükten sonra da yaşamlarında olduğu gibi kendilerine yardımcı olabileceği düşüncesini yarattılar.

ATATÜRK VE KARAKTERİ

F. Rifkı ATAY

Atatürk'ün ölümünün üstünden yıllar geçti. Bu yılların içinde Atatürk üzerine birçok 'şey' ler yazılmıştır. Bu 'şey' ler arasında hususi hayatını ilgilendiren pek büyük yer tutan Atatürk hususi yaşayışında hepimiz gibi herkes gibi bir vatandaştı. Bir özelliği varsa riyakar olmayışıdır. Hususi yaşayışında kendini olduğu bile saklamaya uğraştıklarımızı, O tanıdıklarının gözleri önüne sermekten çekinmemiştir. Onun için Atatürk'ün kusurlarını ve zaaflarını öğrenmeye kalmamıştır. Dedikoduyu pek sevmediğinden öldüğü yıldan beri hemen herkesi merakı da bilhassa bu hususiyetler üstüne toplanmıştır.

Atatürk'ün bu memlekette tedavi etmek istediği hastalıklardan biri de Türkçe'de "iki yüzlülük" dediğimiz riya idi. Alışkanlıkları ve zevkleri ne ise onları gizlemeyi küçüklük sayması belki de riyakarlığa düşmek korkusudur.

Fakat Atatürk'ün içtiği veya içmediğini evinin içinde veya sofrasında sevdiklerine veya sevmediklerine karşı nasıl davrandığını bilmekten ne çıkar! Türk tarihi için ehemmiyetli olanı Atatürk'ün umumi hayatıdır. Asker olarak, devlet adamı olarak neler yaptığıdır. Bunlar üzerine pek az yazılmıştır. Bu bakımdan Atatürk için "henüz anlaşılmamış adam" hükmünü vermek bile yanlış olmaz.

Atatürk'ün hususi hayatı çok defa askeri hayatı ile büyük tezatlar gösterir. Atatürk zevklerini, keyiflerini, adetlerini kendine ayırmıştır. Ne ideoloji ne de kurduğu nizam üzerinde bunların hiç bir tesiri olmamıştır. Atatürk daha bir delikanlı iken Türk milletinin kurtuluşu üzerine esaslı bir takım hükümlerine varmıştı. Ölünceye kadar askerliğinde, inkılapçığında ve devlet adamlığında fikirlerinde bağlı kaldı. Atatürk umumi hayatında hiç bir tezat gösterilmek imkanı olmayan eşsiz bir Türk'tür.

Atatürk'ün milli kurtuluş için esas saydığı iki şarttan biri din ve dünya işlerini birbirinden ayırmak, Türk milletini medeniyetçe batı toplumları içine katmaktır. Atatürk, bir fikir ve hareket adamı olarak yüzbaşı iken de bu idi. Anafartalar Kahramanı Kurtuluş Orduları Başkumandanı kurtarıcı ve inkılapçı veya Devlet Reisi olarak da bu idi. Ne sürgünler, gurbetler ve "mensubiyetler" ne de şanlar ve şerefler, O'nun bu idealler adamlığı karakterinde, pek geçici taktik uysallıkları dışında hiç bir değişiklik yapmamıştır. Halifeliliği de reddetmiştir.

Atatürk, gençliğinden beri hırsıyla, ne verilse kanmaz olmakla suçlanmıştır. Bu teşhis yerinde idi. Atatürk'ün kendi davasını Türk milletine mal edilmesi için O'nun karakterine hakim olmasından başka çare yoktu. Üçüncü ve ikinci 'adam' olarak, partisi ve mesleği içinde bütün çalışmaları iflas etmişti. Bizde politika ikballeri tavizcidir. Bu ikballere bir defa erişen kimse, onları feda etmemek için fikirlerinden ve prensiplerinden fedakarlık eder. Hatta bazen bunları feda eder. Atatürk en küçük rütbede olduğu zaman mevkiini fikirleri uğruna feda etmeye nasıl hazırды. Bütün devrinde hiç bir tavizcilik gerileme, hiçbir tezatlaşma olmamıştır. Atatürk'ün büyüklüğü bizim küçülüşlerimiz nispetinde artmaktadır. Zamane politikacıları, O'nun yoktan yarattığı ve bize miras bıraktığı pek iyi imkanlar içinde dahi koruyamamaktadırlar. Eğer Atatürk Türkiye'yi 1946 ve 1950 şartları içinde bulsaydı, bugün ne olurduk bir düşününüz.

Atatürk mucizesi, yüzde bir mucize idi. Atatürk anlayışında ve kafasında onlar, politikaya hükmen aydınlar arasında hemen hemen yüzde elliye geçtiği halde onun devrinden kültürce, içtimai hürriyetlerce, vicdan ve tefekkür serbestliğince çok, pek çok gerideyiz. Bunlar olmazsa kalkınmayı bırakınız, milli kurtuluş dediğimiz şey de olmaz.

Atatürk'ü ölümünün her sene yıldönümünde öldüğü günün yüz misli yasla anarım. Hele biz aydınlar ona da bir gelecek zaman şairi tarafından "eyvah çorak yerde akıp gitmişsin" dedirtmemek çaresini arayalım.

İşte biz siperlere kadar gelen, bizimle birlikte sabaha kadar uyumayan, en ufak hadiselerden zafer çıkaran, böyle bir Başkumandan ile İstiklal Harbini kazandık.

KADININ TÜRK TOPLUMUNDAKİ YERİ

(Sosyal Hakları, Siyasi hakları)

Türk toplumunda kadının saygın bir yeri vardır. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devlerinde kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Devlet yönetiminde, hakanların yanında hatun adı verilen eşleri de söz sahibiydi. Kadınlar ata binip ok atar, top oynar, güreş gibi ağır sporlar yapar ve savaşlara katılırlardı.

Toplumda tek kişilik prensibine bağlı kalınır, ev eşlerin ortak malı sayılırdı. Namus ve iffete büyük bir önem verilirdi.

Osmanlı Devleti döneminde kadın haklarında gerileme oldu. Kadın evlenme, boşanma, miras ve eğitim işlerinde pek çok haklarını kaybettiler. Bununla birlikte köylerde ve kasabalarda yaşayan kadınlar, her alanda eşlerine destek oluyordu. Kurtuluş Savaşı yıllarında, erkeği cepheye Türk kadını, çocuğunu yetiştirmiş ve evinin geçimini sağlamıştır. Hatta silah ve cephane taşıyarak savaşa katılmıştır. Bu davranışı ile Türk kadını, Türk toplumundaki önemli yerini bir defa daha ispat etmiştir.

Atatürk, kadınlarımızın medeni, siyasi ve sosyal haklarına kavuşması gerektiğine inanıyordu. Türk kadının bu durumunu Atatürk'ün şu sözü en güzel şekilde ifade eder; "Dünya'da hiç bir milletin kadını, ben, Anadolu kadınında ben daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte, Anadolu kadını kadar gayret gösterdim diyemez."

Türk toplumundan ailenin, ailenin içinde de kadının yeri ve önemi büyüktür. Türkiye'de aile çağdaş hukuk anlayışına uygun olarak medeni kanun esaslarına göre kurulmuş. Kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Kadın - erkek eşitliğinin sağlanması, toplumsal uzlaşmanın en önemli şartlarından birisidir.

Alienin toplumdaki yerini ve önemini Atatürk şu sözüyle açıklar; "Medeniyetin esası, ilerlemenin ve kuvvetin temeli, aile hayatındadır. Bu hayatta yozlaşma, muhakkak sosyal, ekonomik ve siyasi bozulmaya sebep olur."

KADININ SOSYAL VE SİYASİ HAKLARINI KAZANMASI

Atatürk, kadının erkek ile birlikte öğrenim yapması, sosyal, kültürel ve ekonomik hayatta onlarla birlikte görev alması görüşünü benimsemiş ve savunmuştur. Atatürk döneminde Türk kadını aile kurma, eğitim yapma ve istediği mesleği seçme hak ve özgürlüğü gibi sosyal haklar kazanmıştır.

Türk ailesinin kuruluşunu yeniden düzenleyen Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi ile toplumsal ve ekonomik hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştır. Burada kadınların siyasi haklarından söz edilmemekteydi. Demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla yerleşebilmesi için, kadınlarımıza siyasi hakların verilmesi gerekiyordu. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında görevini fazlasıyla yapmış olan Türk kadını, ülke yönetimine de katılmalıydı.

Medeni Kanun ile kazanılan haklardan sonra Türk kadınına yönetimde görev alabilmesini sağlayan siyasi haklar 1930'dan itibaren verilmeye başlandı. Önce 1930'da kadınları belediye seçimlerine katılma hakkı tanındı. Türk kadını, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma hakkına kavuştu. Türk kadını, 1934'te yapılan anayasa değişikliği ile Avrupa ülkelerinin birçoğundan önce millet vekili seçme ve seçilme hakkını kazandı.

Atatürk bir konuşmasında; "Türk kadını dünyanın en aydın, en faziletli ve en ağır kadını olmalıdır" demiştir. Atatürk "Bizim dinimiz hiçbir vakit kadınların erkeklerden geri kalmasını talep etmemiştir. Allah'ın emrettiği şey erkek ve kadının beraber olarak ilim ve bilgiyi kazanmasıdır" sözü ile toplum hayatında kadının önemini belirtmiştir.

ATATÜRK ANLATIYOR; ZAFERİ MİLLET KAZANDI!...

F. Rıfki ATAY

Mustafa Kemal Paşa, Latife'nin gözlerinin içine bakarak konuştu;

- Bak, sonrasını anlatayım Latife, dedi. Bu zaferi ben ve birkaç kumandan kazanmadık... Bir millet kazandı. On binlerce isimsiz kahraman toprağa düştüler. Zafer onlarındır. Biz görevimizi yaptık. Çok pahalıya satın alınmış zaferden bu millet, sağlam ülkülere bağlanmış bir yurt çıkarmalarıdır. İşte mesele burda. Bazı arkadaşlarım padişah ve saltanata taraftardır, ben değilim! Bazı arkadaşlarım, tekke ve zaviyelerden tüten uyuşturucu fikirlerle milletin idaresin yanadırlar, ben değilim! Baza arkadaşlarım içkiyi yasak edip, kadını kafesin arkasına ittin mi her işin kendiliğinden yoluna gireceğine inanırlar, ben inanmam! Bazı arkadaşlarım, "kanun mu istiyorsun, işte şeriat" derler, ben "hukuk" derim. "Akıl" derim... çatışma burda. Yunan'ı yenmek kolaydı. Yendik de. Ama bin yıldan beri üzerinde yaşadığımız bu toprakları vatan yapmak, yani mutlu insanlar ülkesi yapmak zordur, işte hala yapamadık. Şu önümüzde uzanan bin yıllık vatana bak Latife!... Şu birbirine yaslanmış çürük evleriyle Ankara'ya bak! Şu harap ve kısırlı topraklar üstünde bizim sahibi bir "yurt sahibi" olduğumuzu kime ispat edebilirsin? Sen Orta Asya'dan kop, gel... bin yıl bu toprakların üstünde otur, bir çivi çakma... sonra da "Vatanım" de. Bizim bir iki budalamızdan başka kime inandırabilirsin bunu? Beni bazı arkadaşlarım, toprağını verimli işletmeyen çiftçiye kınamasını biliyor da yurdunu şu kasvetli ve harap hale getirmiş yönetim biçimini öpüp başına koymak istiyor... işte mesele bu! Var olmak ya da yok olmak meselesi... Bu dünyanın hiçbir devleti, böyle beceriksiz böyle kendi çıkarını bile hesaplamasını bilmeyen bir devleti böyle bir kilit noktasında görmek istemez. "Ya Yunanlılar, savaş tazminatımızı verirler ya da yine savaşa gireriz" diyorlar. Savaşla başarılabilecek bir iş olsa ben koşulmaz mıyım? Neden "barış" istiyorum? Bu toprağı hak etmek, bu vatani hak etmek için... Yoksa savaş yorgunu bu dünyanın içinde ortalığı karma karışık etmek elbette mümkündür. Ama ne çıkar bundan? Böyle davranan Napolyon'un eline ne geçmek ki bizim elimeze ne gelecek?

"BARIŞ KURAMAZ"

Mustafa Kemal Paşa sustu. Gözleriyle etrafını inceledikten sonra kesin bir sesle konuştu;

- Yok Latife, yok... Bu işin üstesinden gelmek zorundayız... Bu meclis, büyük işler başarmış, bir zafer getirmiştir ama bir barış kuramaz... Ben onlara katılırsam hiçbir şey yapamayız. Onların bana katılması gerekli. Benim gibi düşünmesi, benim gözümde şekillenen yurdu özlemesi gerekli. Meclis'ten, yeni seçimlere gitme kararı isteyeceğim.

Latife kocasını dinliyordu. Sevgisi, aşk heyecanı, tutku haline gelmişti. Gerçek bir dram kahramanı gibi bakıyordu. Mustafa Kemal Paşa'ya usulca sordu;

- Anlıyorum Paşam, dedi. Yüreğimde bir ateş parçası gibi duyarak anlıyorum! Ama nasıl yapabileceksin?

Gazi'nin demin konuşurken gerilmiş çizgileri gevşedi, gülümseyerek;

- Doğru düşünmesini biliyorsan ve doğru bir şey yapmak yolunda isen mutlaka başarırısın!...

- Ama bana cevap vermedin, Paşacığım, böyle bir teklifi bu meclis hiçbir zaman kabul etmez! "Savaşı biz yaptık, barışı da biz yapacağız!" Diye açık açık konuşmuyorlar mı?

Gazi, bir kere daha gevrek gevrek güldü. Latife'nin elindeki bastonu alıp elinde oynayarak konuştu.

BİR HİKAYE

- Bak sana bir hikaye anlatayım, Latife dedi. Çanakkale Savaşları sırasında bizim askerlerin cephanesi yoktu. Bizim milletimiz "iki su bir ekmek" demiş. Suyu iyice düşkündür. Bir kaynaktan tüm düşman askerleri, hem bizimkiler yararlanıyorlardı. İki taraf içinde önemli bir konu olduğundan, silahlar kaynağa dönüktü. Bazen karşılıklı çıkarımız yüzünden hoşgörü içinde su dolduranlara ateş etmiyorduk ama bazen de makinalı tüfekler konuşmaya başlıyordu. Bu yüzden suya gitmek, gerçekten tehlikeli idi. "Gazi" liği azca "şehit"liği çokça bir işti bu. Askerlikte su taşıyanlara "saka" derler. Ya katırları ya merkepleri olur, kırbalara su doldurur, getirirler. Bizim da sakası, Hamdi adında Gelibolulu bir neferdi. Ben, çadırdaki çalışıyordum. Çadırın önünde Nuri (Conker) vardı. Hamdi, Nuri'ye bir selam çaktı, ben içerden konuşmalarını duyuyordum;

- Kumandanım ben sakalıktan çıkmak istiyorum.

BİZ KORKMAYIZ

Nuri, durumunu fark etmişti. Saka Hamdi, biraz canına düşkün, biraz yüreği yufka idi. O günlerde de sudan sağlam dönenlerin sayısı azalmıştı. Kaytarmak istiyordu. Nuri'nin sesini duydum;

- Bak hele.... Demek arkadaşlarının dediği

GELECEĞE IŞIK TUTAN EVRENSEL VARLIK ATATÜRK

Yazan: Nimet KOYUNCU
Lalapaşa Lisesi EDİRNE

*“Atatürk’üm önderimi nazdında alıyorsun,
Sönmeyen bir nur gibi, kalplerde yalıyorsun”*

Bazı insanlar vardır ki, bunlar ölümlü bir yaratık olmaktan çıkar ölümsüzleşirler. Bu ne demektir? Bir insanın ölümünden yıllarca sonra, büyük toplulukların kalbinde amaç olarak, sembol olarak yaşayabilmesi, normal ölçülerin çok üstünde olması demek değil midir? Kant dahiye “Kuralların üstüne çıkarak, orijinal ve örnek olarak bir eser yaratandır.” Diye tanımlar. Toplum hayatının ve ilmin birçok alanlarında gördüğümüz dahiler yine bir şahıs olarak kalmakta adları ait oldukları alanlarda geçmektedir.

Atatürk’ü onlardan ayıran nedir? Bugün Atatürk dediğimiz ; Türk Kurtuluş Savaşı’nı başarıyla sonuçlandırmış bir komutan veya genç Türk Cumhuriyeti’ni uygar uluslar düzeyine ulaştıran, bir devlet adamı mı? Evet, Atatürk bunların hepsidir. Atamız neden büyüktür? Bunu hiç düşündük mü?

Yurdumuzun Kurtuluş Savaşı’ndan önceki durumu hepimiz çok iyi biliyoruz. Padişahın astığı astık, kestiği kestikti. Birçok yabancı örgütler, cemiyetler kurulmuştu. Yurdumuz içten parçalanmaya çalışılıyordu. Halktan kimse yurdu bu kötü durumdan kurtarmaya çalışmıyor bazısı İngiliz, bazısı Amerikan himayesine girmek ve böylece yurt dışına çıkmak

için çareler arıyordu. Yurdumuz artık “ Hasta Adam” adını almıştı. Atatürk yurdu kurtarmak, düşmanlara karşı koymak fikrini ileri sürdüğünde, eşkiya olarak suçlanıyordu. Halkta yılların biriktiği bir cahillik egemendi. Bu kadar zor koşullar altında, bir kurtuluş savaşı nasıl gerçekleştirilebilirdi? İşte bu Kurtuluş Savaşı’nı Büyük Önder “Atatürk” gerçekleştirdi. Bilgisizliğin, yobazlığın, cahilliğin önüne geçerek halkı uyandırmaya çalıştı. Uçuruma yuvarlanmakta olan Türk ulusuna bir hızırcasına yetişerek onu ölümün pençesinden kurtarmasıdır ki O’nu ölümsüzleştirmeye yalnız bu yeter. devrimleri, ilkeleri ise tarihimize ayrı kıvanç veren anıtlardır. O’nun devrimleridir ki, bizi bugün rahatça yaşatan, O’nun devrimleridir ki bizi uygar uluslar düzeyine ulaştıran ve O’nun ilkeleridir ki bize sürekli ışık tutan.

O’nun dünyadaki üstünlerden daha da üstün olduğu, tüm uluslarca benimsenmiştir. Yeni bağımsızlıklarına kavuşan birçok ulusların savaşma sembolü Atatürk olmuştur. Bunun en güzel örneği, Hint, Pakistan, Tunus, Fas milliyetçilerinin cephelerinde Atatürk resimleri taşımalarıdır. Onlar Atatürk’ün resimlerini, Türk ulusunun kurtarıcısı olduğu için değil, ilk defa çabanın ve isteğin en zor koşullar altında bile başarıya ulaşacağı, Atatürk tarafından kanıtlanmış olmasındandı. O yalnız kendi ulusu ile ilgilenmemiş tüm dünyaya barış fikrini aşılamıştır.

ATATÜRK BÜTÜNLEŞTİRİCİYDİ

Prof. Dr. Mehmet ERSÖZ

Ulusumuz, Cumhuriyet'e ulaşabilmek için kan ve ateşten geçerek, çok çetin bir savaşım vermiştir. İç ve dış düşmanların kışkıracından kendi gücüyle sıyrılma yolunda tarihte ilk kez, ulusal kurtuluş hareketini başlatmıştır. Bu hareketin dünya genelinde bayrağını açan ulusal kahraman da büyük önder Mustafa Kemal'dir. Böylece O, hem kendi ulusunun kurtuluşuna, hem de mazlum ve bağımsızlıklarını yitirmiş ulusların özgürlüklerini sağlamalarına ön ayak olarak, Üçüncü Dünya Örgütü'nün ilerideki kuruluşunu hazırlamıştır.

Mustafa Kemal bu hareketi gerçekleştirirken amaç, araçlar ve yöntemi bir arada ve önceden düşünerek sürdürdüğü için her zaman bilinçli bir yol izlemiştir. O çıkış noktasında ilkin ulusal bağımsızlığı öngörmüş, bunun da niteliğini siyasal, askeri, ekonomik ve kültürel alanları kapsayan tam bağımsızlık biçiminde belirtmiştir. Önce devlet yapısının kuruluşunu ele almıştır: 1789 Fransız Devrimi ilkeleriyle bilimsel demokrasi ilkelerini bağdaştırarak, ona yepyeni bir biçim vermiştir. Bu yönden düzenin özü de ulusal kurtuluşçuluk temeline dayalı dayalı bir yapıya kavuşmuştur. Batı'nın laiklik, Cumhuriyetçilik ilkelerine; çağımızın ulusalcılık, devletçilik, halkçılık ve devrimcilik ilkelerine katmıştır.

Atatürk, konuları ele alırken, sonuçların hep koşulları değiştirerek ulaşmayı ilk edinmiştir. Siyasal alanda dünya devletleri arasında eşit haklara sahip bir devlet, askeri alanda kendine yeterli bir toplum, ekonomide ulusal sermayeye dayalı bir düzen kültürel alanda öze dönüşlü bir kültür oluşturmayı hedef almış ve bunları büyük ölçüde başarmıştır.

Ulusal bağımsızlığın bir ögesi de ulusal egemenliktir. Ulusal egemenliğin özü ulusla halkın istencini, özelemlerini ve dileklerini devlet yöntemine yansıtmaktır. Bu da ancak meclis, parti ve meslek örgütleri yoluyla devlet yaşamına geçirir. Nitekim Atatürk, en bunalımlı dönemlerinde bile meclisi çalıştırmaktan uzak kalmamış, Cumhuriyet ve düşüncenin bir sonucu olarak doğmuştur.

Ayrıca Atatürk, bütün alanlarda ulusçu ve gerçekçi olmasını bilmiştir. Halkı boş ve kör inançlardan, aydınlarımızı dogmalar, önyargılar ve donmuşluktan kurtarma savaşımı vererek, düşünce özgürlüğüne giden yolları tümüyle açmaya çalışmıştır. Hukuka saygılı olmuş; kadın haklarına ilk kez resmîlik kazandırarak, Türk insanının özüne yüceltmeyi amaç edinmiştir. Toplumun bütünleşmesi konusunda din, ırk, mezhep ve cinsiyet ayrımı gözetmemiştir.

Yurtta ve dünyada barışın egemenliğine çalışmış, Türk toplumunda zümresel ayrılıklara kesinlikle son verilmesini istemiştir. Eğitimde ikiliği kaldırmış, onu kolaylaştırıp halklaştırarak ulusal onuru her yerde öne çıkarmıştır.

Ne var ki, ulusal kurtuluşçuluk, bir denge düzenidir. Denge bozukluğu zaman anarşi ve kargaşa da başlar. Gerçekten Atatürk'ün ölümünden sonra birçok alanlarda denge yitirildiği ve birtakım yozlaşmalara dönüldüğü için hep birden bu tip açılımlar sık sık yaşanmıştır. Oy avcılığı adına, laiklik konusunda büyük ödünler verilmiş, popülizm ve gerçek halkçılık birbirine karışmış, karma ekonomi ilkesi geniş çapta özel sektör lehine zorlanmış, pek çok konuda kısır kavram kargaşaları sürüp gitmiştir. Bunun içinde temiz toplumumuz, son yıllarda depremlilik karanlık bir dönemden geçmiştir. Bununla birlikte Cumhuriyet yönetimi, kuruluşundan bu yana karşısına çıkan her engelin ezici bir biçimde üstesinden gelmiştir. Hiç kuşkusuz ülkede sürekli erinç de Atatürk'ün kalıt bıraktığı bütünlük ruhunda geçecektir. O'nu yitirışimizin bu 45. yılında, şükran duygularıyla anmak ve devrimlerini yaşatmak Türklüğün borcu ve görevidir.

BÜYÜK ATATÜRKÜN DEHASI

Prof. Dr. A. Hamdi TANPINAR

Bir vaziyeti olduğu gibi görmek, bütün ihtimallerini tartmak, sıralamak en lüzumlu, acele cevap verilmesini, gereğini ayırmak, can alacak kilit noktayı bulmak ve oraya bütün kuvvetleriyle yüklenmek. İşte büyük manasında hareket adamının belli başlı vasfı.

Her an uyanık olacaksın ve bu ameliyeyi her an için yeniden yapacaksın. Mustafa Kemal'in hayatı üzerine birazcık eğilen her insanın onda ilk gördüğü şey budur. O'nun zekası daima matematik terkipler içinde, onları tanzir ederek ve cevaplandırarak yaşadı. Daha Anafartalar da, biz onu kısa bir vaziyet mütalasından sonra kararını vermiş, elindeki kuvvetleri seçtiği noktaya tereddütsüz boşaltır görürüz.

Modern harp tarihi tek bir kumandanın omuzuna yüklenmiş bu cinsten bir karar ve icra mesuliyetini pek az kaybeder. Böyle olmalıdır, yalnız böyle olabilir ve hareket bittiği anda eski payitaht kurtulmuş, Çarlık Rusyasının akıbeti belirmiş, dünya gömlek değiştirmeye hazırlanmıştır.

Pek az kumandan kendi tarihine bu kadar parlak ve kati neticeli bir zaferin kapısından girer. Fakat biz onu daha evvel Balkan Harbine tekaddüm eden büyük manevrada da aynı sarıh vaziyet mütalasında görürüz.

Atatürk'ün çiraklık devri yoktur. O, daima karşısına geçer geçmez kavradığı vaziyetin tek adamı olmuştur. Hakikatta vaziyet fikriyle, O'nun dehasıyla doğmuş olanlardandı. Anafartalar tek bir muharebe idi. Genç Mustafa Kemal orada küçük bir tepeden, muayyen bir sahada, muayyen bir vaziyet görmüş ve cevaplandırmıştı. Anadolu savaşında ufuk büsbütün değişir ve genişler. Vaziyet bütün bir dünya siyaseti Birinci Cihan Harbi sonu denen o buhranlı devri, onun bizdeki ilk yüzü o meş'um Mondros Mütarekesi ile işgal edilen, parçalanmış vatan olur. Koca İmparatorluk çökmüş, ordu dağıtılmıştır. Burada da aynı vaziyet dehası ile işe girer. Evvela hakiki vazifenin ne olduğunu görür. Eninde sonunda asıl şerefi ve kudreti, hayatı pahasına olsa da verilen emri icra etmekte toplanan bir meslekte, Atatürk tek başına hareket etmenin icap ettiğini anlar ve kararını verir. Burada şüphesiz bu asil çehrenin o bir tarafını, değerler tarafını görürüz. İmparatorluk batmıştır. Fakat hür ve müstakil yaşamaya layık bir millet vardır. Kendisini o milletin emrine verecektir.

1918'de mağlup İmparatorluğun geniş kumanda kadrosu içinde yalnız onun çehresinin ortaya çıkması, bütün bir milletin onun etrafında toplanması hiçbir şekilde tesadüf değildir. Eğer İstiklal Savaşında tesadüfen veya talihin bir yardımı varsa, şüphesiz ki, bu Mustafa Kemal'in Mustafa Kemal olarak, o ruh ve imanla, o irade ve vaziyet dehasıyla aramızda doğmuş olmasıdır. Atatürk her yeni işe, biraz evvel, bırakmış gibi giren adamlardandır.

Asıl yapılacağı adeta iç görüşü ile seçer, Milli Mücadelede de dikkat israfı denilen şey bulamazsınız. Dumlupınar Zaferi tam zamanında yapılan bir hasada benzer. Bize o kadar uzun görünen o yıllardaki sukuneti, rahatlığı şüphesiz burada kaybolan hiçbir fırsat ve zamanın bulunmadığını bilmesindendir. Bu onun belki de birkaç arkadaşıyla paylaştığı sırrıdır.

Fert ve cemiyet meselesi Atatürk'ten sonra aramızda çok münakaşa edildi. O bize cemiyetin yolunu göstermek istediği, onu tek kaynak bilmemizi istediği için hep terazinin o kefesine ağır bastık. Öğretici Atatürk, bütünü ile silah arkadaşlığı yaptığı milletin arasında kaybolmak istiyor ve kendisine uzatılan bütün bu çelenkleri ona gönderiyordu.

Hakikatta Milli Mücadelede de her şeyden evvel o vardır.

26 Ağustos'ta bütün gücüyle ayağa kalkan ve etrafını hurdahaş eden Dev'in belkemiği ve düşünen, kafası odur ve seçtiği birkaç arkadaşdır.

Şerefli tepkilere her zaman rastlanır.

Bir istila, daima maruz kalan milletin içinde bir yığın karşılayıcı hareket doğurur.

Yeni bir ruh:

MÜDAFAAİ HUKUK RUHU BİR MİLLET UYANIYOR

Prof. Dr. Zafer Tunaya

1919 mayısının sonuncu günü, Ayvalık Mıntika kumandanı Ali beyin 56. Fırka Kumandanına durumu bildiren cevabı yeni bir ruhun dile getirilişi olmuştur : Alayın her ferid demirden bir kale gibi yerinde sabittir. Her türlü hiyanet hareketlerine karşı koymaya hazırdır. Büyük bir kahramanlık ve fedakarlık duygusu ile dolu olan Alayım ve bölgem içinde bulunan memleket çocukları adına durumu bildiririm efendim. “

Efeler tarih sahnesine çıkmıştı Gönüllü o kadar çoktu ki, silah yetiştirmiyordu. Bu yepyeni bir zihniyet, zinde bir ruhtu. Esirliği medeniyetsizlik, vahşilik ithamlarını reddeden taptaze ruhun adı Kuvayı Milliye Ruhu değildir. Müdafaa-i Hukuk ruhudur. Her türlü ihtilalci kuvvetin ve müessesenin özü olan bu ruh. İzmir'in işgalinden itibaren, memleketin her tarafından birlik , bir özdeşliğin ifadesi olmuştur. Kuvayı milliye'yi reddi işgal cemiyetlerini harekete getirmiş olan motor Müdafaa-i Hukuk ruhudur. Bu ruh bir hamlenin bir şuurulanmanın bir kalkınmanın dinamosu olmuştur. Damat Ferit le Namık kemal zihniyetleri arasındaki fark neyse , Müdafaa-i Hukuk olmakla olmamak arasındaki fark odur.

Milli bağımsız iç ve dış kuvvetlerin baskısından ve vasiliğinden kurtulmuş bir devletin kurulması Türklerin mille olarak kurtulması demektedir. Türk Devrimi bu idealin Anadolu ya infilak etmesiyle benlikleri sarsmasıyla elektrik akımı gibi birbirine bağlanması ile başlamıştır. Her tarafta aynı ülküye sahip insanlar belli olaylar hepsinde aynı reaksiyonları uyandırmaktadır. İzmirin işgali uzun sürebilecek bu oluşu süratlendirmiştir.

Atatürk olabilmek ;

Mustafa Kemal Paşa İzmir'in işgalinden dört gün sonra Samsuna çıkmıştır. İlk müşahedeleri bu herşeyi altüst eden kurtuluş hamlesi Müdafaa-i Hukuk Ruhu olmuştur: “vaziyetin dehşet ve vehameti karşısında her yerde her mıntıkada bitakım zevat tarafından mukabil halas çareleri düşünölmeye başlamıştır. Bu düşünce ile alman tesebbusat, birtakım teşekkul doğurdu.” İstanbullu O'nu Anadolu'ya gönderdiğine pişman olmuştur. Zamanın Harbiye Nazırı yalvarır gibi çektiği bir telgrafta Mustafa Kemal'i geri çağırıyordu. Bu telgraf bir hükümetin hatta bir devletin ne kadar bunaldığını gösterir. Harbiye Nazırı diyordu ki : Ne olacağımız henüz belli değil. Tek teselli noktası

odur ki düşmanların fikirlerini Türkler lehine az çok değişmiş görünüyor. Birkaç ay önce Türklere “Barbar ve kabiliyetsiz” diyenler şimdi “zavallı” “mazlum” “muhtaç” diyorlar. Bu lehte bir durumdu. Mustafa Kemal Paşaya tavsiye: Düşmanlar sizi ele geçirebilirler bizi de ortadan kaldıracaklardır. Hemen İstanbul'a dönmenizi tavsiye ile dostluk ve vatan görevi yapmaktayım. Mustafa Kemal Paşa'nın telgrafla verdiği cevap Sivas yolu ile Erzurum'a geçmek olmuştur. Çektiği “cebi telgrafta” da şu satırlar okunur. Beni düşmana teslim etmekle hükümet ikinci bir hiyanete vesile olacaktır. Sizlerin de milli kıyam hareketlerine katılmanız yerinde olur. “

Şimdi mesele şu : acaba Mustafa Kemal Paşa İstanbul'a dönerse Müdafaa-i Hukuk Hareketi durur muydu ? Başka bir soruyla : Milli Mücadele bir ya da birkaç kişinin şahsına mı bağlıydı ?

Hayır diyordu geleceğin Atatürk'ü... Türk vatanında milli bir kudret görülüyorsa bu felaketlerin uyandırdığı milletin kalbinden ve dimağından doğmuştur. Acizleri de ancak tabi bulunmuş oluyorum. Eğer memleketin selameti şahsımın çekilmesine bağlı olsaydı kayıtsız şartsız hiç kimseyi bir ümit ve istekle bağlanmaya tenezzül etmeyerek nefsimi kurban etmek kadar vicdani ve basit bir şey olmazdı...

ATATÜRK VE EĞİTİM

Ord. Prof. Enver Ziya KARAL

emirlerini insanlara bildirmişler ve hayatlarında nasıl davranacaklarını öğretmekle de onları eğitmişlerdir. Peygamberlerden sonra bu görevi din adamları devam ettirmiştir. Böylece, yüzyıllarca sürmüş olan dinsel ve geleneksel eğitim sistemi meydana gelmiştir.

Eğitimin ikinci teorisi bilimseldir. Buna göre insanları türeten tabiattır. İnsan tabiatın bir unsurudur. Tabiat insana duygu ve akıl vermiştir. Bu duygu ile insanı kendisine taptırmış, akıl ile de insana kendisi ile savaşmak ve hatta bazı hallerde, kendisine hakim olma kudretini vermiştir. Bu açıklamaya göre hayat devamlı bir mücadeledir, eğitimde bu mücadelede başarıya ulaşmak aklın çalıştırılmasına bağlıdır. Bu çalışmanın da belirtisi düşüncedir. Şu halde "Madem ki düşünüyorum , varım" düsturu hayatın hem şartı hem de amacıdır.

Düşünce bu derece önem kazanç, eğitim en genel tarifi «doğru düşünmeyi öğretmektir» diyebiliriz. Şu da var ki, burada sözü edilen düşünmek, gelişi güzel düşünmek olmayıp aklın kanunlarına göre düşünmektedir.

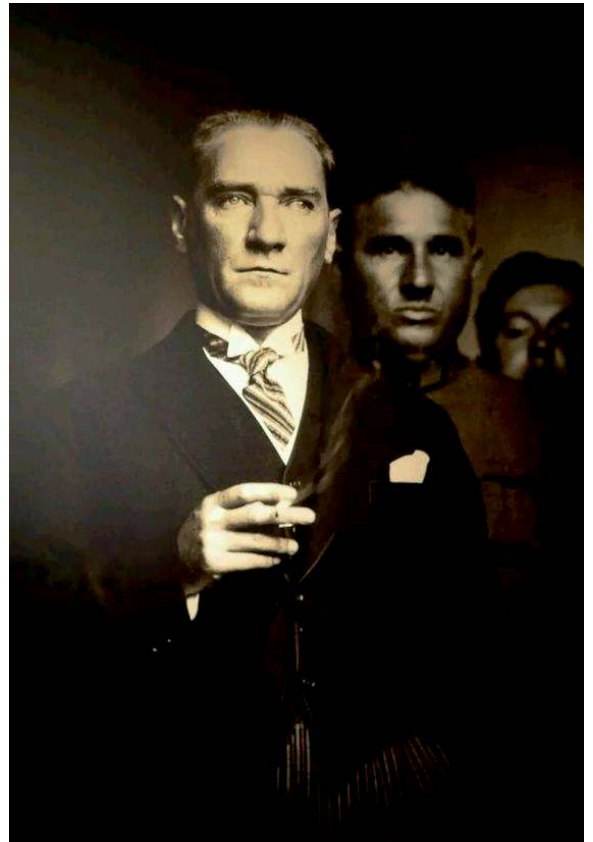
Aklın kanunlarına göre düşünmesini bilmek ise hiç de kolay değildir. İşte bu güç için hakkindan gelmek eğitimin konusudur ve öğretmenin konusudur ve öğretmenin işidir. Cemiyet halinde yaşan ve günden güne gelişen bir cemiyette yaşamağa mecbur olan bir insan için doğru düşünmek hayat şartıdır. Böyle bir cemiyette insanın iki varlığı vardır. Birincisi kişisel varlığıdır, ikincisi de birlikte yaşadığı toplum ile bir bütün teşkil eden toplumsal varlığıdır. Buna göre iki çeşit hayatı var demektir. Birincisi kişisel hayatı, ikincisi de sosyal hayatıdır. Bu iki hayat şeklinde iki çeşit hak ve iki çeşit ödev meydana gelmektedir: Kişisel hakkı ve ödevidir. Bir insanın kişisel hakkı, yaşamak ve mutlu olmayı istemektir. Kişisel ödevi, hakkını öğrenip bilinmesi ve mutlu olması için imkân sağlamasını istemektedir. Sosyal ödevi de, kendisine tanıdığı hakkın cemiyetteki diğer kişiler için de tanınması ve onların saadeti için imkânı yaratmasıdır.

İşte kişi ile cemiyet arasındaki bu dengeyi meydana getirmeğe çalışan eğitim ve öğrenimdir. Bu bakımdan öğretmen dinsel eğitim teorisi bakımından tanrısal bir görev yüklenmiştir. Bu görev Tanrı'nın, insan denilen maddi yaratığında, bir sosyal varlık yaratmakla onu ikmal etmektir. Bilimsel teori bakımından ise tabiatın insana, yaradılışında kendisi ile mücadele etmek için vermiş olduğu akli geliştirmektir.

Eğitim sorunu insan için bir hayat sorunudur. İnsanoğlunun yer yüzündeki hayatı ile başlamış, günümüze kadar devam etmiştir. Bugün de devam etmektedir. Yarın da devam edecektir. Başka bi deyimle, kesin bir çözümü olmayan bir sorundur. Fakat var sanılarak her nesil, bir çözüm aramıştır. Ve aramağa devam edecektir.

Eğitim hakkında iki teori kurulabilir. Bunlardan birisi dinseldir. Diğer de bilimseldir. Dinsel teoriye şu suretle girilebilir. Dinsel teoriye şu suretle girilebilir. Tanrı, Adem ile Havva'yı yarattıktan sonra onları cennete koymuş, bütün yemişlerden yiyebileceklerini söylemiş, fakat elmaya dokunmalarını yasak etmiştir. Ne var ki, yaratıklar neden elmaya dokunmayacaklarını sormamışlardır. Bu yasağa rağmen elmadan yediklerinden dolayı cennetten kovularak dünyaya gönderilmişlerdir.

Bütün büyük dinlerin kabul ettiği bu yaradılış teorisine göre, insanın dünyada bulunmasının bir eğitim hatası olduğuna inanmak gerekecektir. Adem oğulları dünyaya eğitimden yoksun gönderilince Tanrı, bu yoksunluğu gidermek için, aralarından peygamberler seçmiştir. Peygamberler, bu nedenle ilk eğitimciler veya öğretmenlerdir. Musa, İsa ve Muhammed birer öğretmendir. Tanrı'nın bu ve öteki dünya ile alâkalı

Her iki halde eğitimin niteliği aklıdır. Aklı demekle eğitimin nakli bir esasa dayanamayacağını kabul etmiş oluyoruz. Nakil demek anlatmak ve taşımak demektir. Daha açık bir deyimle eğitimin esası, yerleşmiş bilgileri bir takım kitaplardan alarak, öğrenciye aktarmak ve belletmek değildir. Modern eğitim, öğrenciyi araştırma usullerine sahip kılmak ve bunlarla kendi kendisine bilgi imal etmek gücünü kazandırmaktır. Yalnız yerleşmiş bilgileri görünen ve onların dışında düşünmesini beceremeyen bir insan, bu bilgilerin kaynağı olan insanın esiridir.

Öğrendiği araştırma usulleriyle bilgi edinen bir insan ile bilgiler kendisinin olacağı için özgür ve bağımsızdır. Şimdi bu noktayı daha açık belirtelim: «.. Kitapta olan ve kitapta olduğu için değerli sayılan birşey, bir defa söylendikten sonra unutulacak ise bunu hiç öğrenmemek daha iyidir.» Aksine kitapta olan ve öğrenmekle insanın hayatta karşı karşıya geleceği güçlükleri çözen bir bilgi öğrenilirse, bu faydalıdır ve zaruridir.

O halde çocuklara babalarının istediklerine göre değil, kendi kabiliyetlerine göre eğitim verilmelidir. Bugün ki nesillere, dedelerimiz gibi hareket etmeği değil, devrimizin istediği, hatta devrimizin istikametinde daha ileri bir öğretim vermek lazımdır. İnsanın gözlerinin ensesinde değil de yüzünde olması kulakların da başın sağında ve solunda bulunması sebepsiz değildir. Daima ileriye bakmak, daima sağdan ve soldan gelen seslere dikkat etmek ve görü; işittiğimiz üzerinde fasılasız düşünmek lazımdır. Yoksa gördüklerimiz üzerinde, başkalarının anlattığı görüşlere inanırsak bir amadan

farkımız yoktur. İşittiklerimizi, düşünmeden olduğu gibi kabul edersek, sağır olmamızı temenni etmek daha iyidir. Bugünün modern eğitim fikirlerine ve sistemine gelinmesi için yüzlerce yüzyıl geçmiştir. Bu yüzyıllar da idealist öğretmenlerin tutucu kuvvetlere karşı savaşlarıyla doludur.

Din ile devlet eskiden birdi ve bir bütündür. Devlet başkaları, bir zamanlar tanrı kabul edilmiştir, tanrı olamayacağı anlaşılmakla, tanrının oğlu kabul edilmişlerdir. Akıl bunu da reddetmeğe başlayınca, devlet başkanının, yalnız, tanrısal haklara sahip olduğu öne sürülmüştür. Tabii bu arada din adamlarının nüfuzu azalmakla beraber, büsbütün kaybolmamıştır. Nihayet Fransa ihtilali ile, devletin tanrı haklarına değil, fakat insan haklarına dayandığı gerçeği meydana gelince, devletle din münasebetleri yeni bir kalıba dökülmüştür. Bu iki müessese arasında bir çeşiti görünmez mukavele imzalanmıştır. Devlet, din adamlarını kendi çıkarı için faydalı gördüğü nisbette, onlara cemiyette yer vermiş, din adamları da, bu çıkarlardan memnun kaldıkları nisbette, devleti desteklemiştir.

Öğretmenler, din ve devlet münasebetlerini bu hale getirinceye kadar çok ezilmişler, çok zahmet çekmişler, çok kurban vermişlerdir. Antik devirlerde öğretmenler teşkilatlanmış bir mesleğe sahip değildiler... Olmayınca da üzerlerinde bir devlet kontrolü yoktu. Çoğu zaman fesatçı sayılan fikirleri sonraları cezalandırılırdı. Fakat öğretmenler, inandıkları gerçekler için ölüme metelik vermemişlerdir. Sokrates, Ata gençlerine zararlı fikirler öğretti diye mahkum edilmişti. Ölmekten kurtulması için yapılan teklifleri reddetmiş ve öldürülmüştür. Ne var ki, fikirleri ölmemiştir, hala yaşamaktadır. Yaşayacaktır, çünkü başka öğretmenler, bu fikre sahip çıkıp onları öğretmişlerdir.

Orta çağda, öğrenim kilisenin tekelindedir. Kilisenin çizdiği sınırları dışında fikir yaymağa kalkışanlar öldürülmüş veya cezalandırılmıştır. Rönesans devrinde bile kilisenin öğrenim üzerine baskısı kalkmış sayılmaz. Yakın çağ başlarından itibaren eğitim bir devlet hizmeti duruma girmeğe başlamıştır. Öğretmen de bir memur gibi devletin istediği doğrultuda ve denetiminde görevini yerine getirmeğe başlamıştır.

Yurdumuzda, Atatürk'e gelinceye kadar eğitim, çok güç koşullar içinde gelişmeye çalıştı. Eğitim sisteminin başlıca örgütü olan medrese, XVI. yüzyılda başlayan genel çöküşünü yolunu tutmuş ve tamamen teolojik bir karakter almıştı. Dinsel kitaplar dışında kalan ve yaşam ile bağıntısı bulunan bilimler kapı dışarı edilmişti. Bu durumda medresenin amacı, bireylerin erdemliliğini sağlamak, toplumun dertlerine deva aramak, devletin gücünü artırmayı sağlamak yerine, insanı ahrete hazırlamak olmuştu.

Devlet, tüm örgütleriyle teolojik temellere dayandığı için, vakıflarla kurumlarıyla ve yönetilen medreseye yeni bir düzen vermek kudretine kurulmuş olan ve medresenin tekeli dışında kalan Enderun okulundan yararlanmağa çalışmış ise de, XIX. yüzyılın başından bu yana, bu okuldan çökmeğe başlamış ve ihtiyaçları karşılamaz duruma gelmişti.

Bu nedenledir ki, Mahmut 11. devrinden itibaren, medrese bırakılarak batı usullerine göre, bir eğitim sisteminin kurulmasına girilmiştir. İlk askeri okulları, sonra genel eğitim okulları ve daha sonra da, karanlıkta parlayan ateş böcekleri kabilinden, meslek okulları açılmıştır. Ne var ki, bunlar sayı bakımından olduğu gibi pedagojik yöntemler bakımından da çok yetersiz bir düzeyde kalmıştır. Bundan başka, varlıklarını korumak için medreseden bazı aktarmalar yapmak zorunda kaldıklarından,

tam anlamı ile, çağdaş bir eğitim durumuna da gelememiştir.

Osmanlı İmparatorluğunun parçalanması ve kalıntıları üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurulması üzerine, tam anlamıyla, ulusal bir karakter taşımayan Osmanlı eğitim zihniyeti ile sisteminin tasfiyesi zorunlu duruma gelmişti.

Atatürk'e göre, ulusumuzun dünya ulusları arasındaki uygarlık yarışında geri kalmasının başlıca nedeni, izlenmiş olan öğretim ve eğitim siyaseti idi. Bu siyaset, geçmiş Zamanların hurafeleri ve fikirleri ile, ulusumuzun karakterini perlemekte idi. Bu nedenle ve her şeyden önce, eğitim çağdaş ulusçuluk zihniyetini amaç tutan doğrultuya yönelmeli idi. O, eğitimin önemini Harp Akademisi öğrencisi iken kavramıştı. Akademiden mezun olup ilk memuriyeti olan Suriye'de Vatn Cemiyetini kurduğunda bu cemiyetin eğitim bölümü başkanlığını üzerine almıştı. Bağımsızlık savaşı sırasında, savaştan sonra ne ile meşgul olmak istediği sorusuna, Milli Eğitim Bakanı olarak, milli irfanı yükseltmenin en büyük emeli olduğu cevabını vermiştir. Atatürk'e göre, hükümetin şekli ile eğitim arasında sıkı bir ilişki vardır. Osmanlı imparatorluğu halkı dış siyaseti ile olduğu gibi eğitimi ile de çağdaş anlamda ulusal değildi. Oysa Türkiye Büyük Millet Meclisi ona göre «Ulusaldir, tamamen maddidir ve gerçekçidir» Hükümet, bu nitelikte olunca ulusal eğitimi de buna uygun olmalı idi. «Eğitim genç dimağlara, insanlığa saygıyı, ulusa yurt sevgisini, Atatürk, eğitim hakkındaki düşüncelerini çeşitli demeçlerinde, Türk devriminin çeşitli aşamalarıyla uyumluluk bakımından da ifade etmiştir. Özellikle bağımsızlık savaşı ile ilgili olarak, 1921 yılında «Bağımsızlık ve özgürlük benim karakterimdir» dediği gibi Cumhuriyetin duyurulmasından sonra da öğretmenlere verdiği bir demeçte «Hiç bir zaman hatırlınızdan çıkmasın ki Cumhuriyet sizden, fikri hür, nesiller ister» demiştir. Her dereceden eğitimin hayatta başarıyı sağlayacak biçimde, insanın hem kendisi için hem de toplum için yararlı olmasını istemesi de yurdumuzda egemen olmasını istediği çağdaş eğitim zihniyetinin temel ilkelerinden bir diğeri olmuştur. ;

Atatürk, bildiği gibi, yalnız, bu ve bu gibi, ilkeleri getirmekle kalmamış, ilk okuldan üniversiteye kadar, eğitim hayatımızı da bunlar üzerine kurmak istemiştir.

Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür. Bu sözü burada ayrıca izaha lüzum görmüyorum. Çünkü bu, Türkiye Cumhuriyetinin okullarında birçok vesilelerle eser halinde tesbit edilmiştir. Kültür, okumak, anlamak, görebilmek, görebildiğinden mâna çıkarmak, uyanık davranmak, düşünmek, zekâyı terbiye etmektir.

K. Atatürk

BÜYÜK ATATÜRK: EKREM İSTANBUL'U SANA TESLİM EDİYORUM.

Emekli Korg. Ekrem BAYDAR

Emniyet Müdürlüğüne tayin edildiğim gündeki gene! durumu kaba çizgileri ile anlatmış, nerde ırz. mal ve can güvenliği kalmadığı yolunda halkta uyanan kanaati belirtmiştim.

İstanbul'un bu durumunu yakından izleyen Mustafa Kemal Paşa bir çözüm yolu bulmak istiyordu. Tam bu sıralarda Turşucu Cemal adında bir kabadayı. Şehzadebaşı Merkez Memurluğu (Emniyet Amirliği) basmış ve başta Merkez Memuru (Emniyet Amiri) olmak üzere görevlerinde olan bütün polis memurlarını bayıltıncaya kadar dövmüştü.

Olay İstanbul'da büyük heyecan yarattı. Polisin kişiliği, saygınlığı kalmamıştı. Emniyet Amirliği binası basılır, emniyet amiri ve kanun temsilcisi polis memurlarımız dövülürken halk kendisini emniyette hissedemezdi.

Emniyet Müdürlüğüne tayin edildiğim gündeki gene! durumu kaba çizgileri ile anlatmış, nerde ırz. mal ve can güvenliği kalmadığı yolunda halkta uyanan kanaati belirtmiştim.

İstanbul'un bu durumunu yakından izleyen Mustafa Kemal Paşa bir çözüm yolu bulmak istiyordu. Tam bu sıralarda Turşucu Cemal adında bir kabadayı. Şehzadebaşı Merkez Memurluğu (Emniyet Amirliği) basmış ve başta Merkez Memuru (Emniyet Amiri) olmak üzere görevlerinde olan bütün polis memurlarını bayıltıncaya kadar dövmüştü.

Olay İstanbul'da büyük heyecan yarattı. Polisin kişiliği, saygınlığı kalmamıştı. Emniyet Amirliği binası basılır, emniyet amiri ve kanun temsilcisi polis memurlarımız dövülürken halk kendisini emniyette hissedemezdi.

Olaylar böylece gelişirken Mustafa Kemal Paşa İçişleri Bakanı Recep Beyi (Peker) davet ederek İstanbul'un asayiş sorununu görüştüler. Yetenekli bir emniyet müdürü aramak lüzumunu duydular. Sonradan buna aktarılanlara göre görüşmede şu konuşmalar geçiyor:

Recep Bey. "Efendim bence uygun zat Ekrem Beydir" diyor

Mustafa Kemal Paşa. "Olmaz öyle şev. O bu görevi yapamaz" buyuruyorlar

Recep bey hemen yanlış bir anlamaya yol açtığını seziyor ve devam ediyor: "Efendim ben Kolyon Ekrem Beyi tavsiye etmedim. Benim bahsettiğim Ekrem bey İstiklal Savaşımızda İstanbul'da Felah Grubu Başkanlığı yapan, İstanbullu bu yüzden çok iyi tanıyan Kurmay Albay Ekrem Beydir."

Bu açıklama üzerine Mustafa Kemal Paşa * O...Başka.." diyor. "Yaver Muzaffer Beyi çağırınız."

Paşanın emri: Muzaffer Bey geliyor, Mustafa Kemal Paşa, şu emri veriyor;

"Muhterem Mareşal Fevzi Paşa Hazretlerine benim namıma telefon ediniz ve eski Felah Grubu Başkanı kurmay Yarbay Ekrem Beyin. Ordu ile alakası baki kalmak üzere İçişleri Bakanlığı emrine verildiğini ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne tayin olunduğunu söyleyiniz. Ekrem Bey de hareketinden evvel benimle görüşsün."

İstanbul Emniyet Müdürlüğüne tayinimi bu gelişmelerin sonunda tebellüğ ettim. Önce Sayın Mareşale veda ederek Genel Kurmay ile ilgimi kestim. Sonra da İçişleri Bakanı ile görüşerek Mustafa Kemal Paşanın emirlerini almak üzere Çankaya'ya gittim.

Beni güler yüzle karşıladılar. İltifat ettiler ve "Ekrem. İstanbul'u sana teslim ediyorum" buyurdular. Kendilerine "İtimadınıza layık olmaya çalışacağım Paşam" dedim. Uğurlarken başarı dileklerini de esirgemediler.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevine başladıktan bir ay sonra Mustafa Kemal Paşa tarafından Ankara'ya çağırıldım. Şehrin politik. stratejik. tarihi ve ekonomik değerini çok iyi takdir eden Büyük Gazi, ben göreve başladıktan sonra şehrin asayişini çok yakından ve özel olarak izlemişlerdi. Bu hususu kendilerinin çeşitli konulardaki konuşmalarından ve emirlerinden anladım.

Ankara ya vardıktan kısa bir süre sonra, Mustafa Kemal Paşanın Büyük Millet Meclisi Başkanı Kazım Paşa (Özalp). Başbakan Ali Fethi Bey (Okyar) ve İçişleri ile Mübadele, İmar ve İskan Bakanlıkları görevini birlikte yürüten Recep Bey (Peker) ile bir toplantı yaptığını, beni de bekledikleri bildirildi. Hemen gittim. Mustafa Kemal Paşa. "İstanbul'un asayişini ve emniyet kadrosunun durumunu incelemek üzere toplanıldığını buyurdular ve önce benim bilgi vermeme istediler.

Kendilerine özele şu bilgileri verdim:

* Sokaklarda sadece polisin devriye gezmesi sağlanmış. daha önce süngü takmış jandarmaların refakati ile yapılan devriye usulüne son verilmiştir. Şehir içineki bürün emniyeti hizmetleri de polis tarafından yerine getirilmektedir.

MİLLİ MÜCADELE VE YENİ TÜRK DEVLETİ

Zafer Gonya

Atatürk'ün milliyetçiliği, Türk milletini birlik, bütünlük ve beraberlik içinde görme idealiydi.

Milli Mücadele ve yeni Türk devletinin ilk yıllarında Yurttaş için medeni bilgiler kitabının hazırlanmasıyla bizzat meşgul olmuş, Milli Prensipleri «Ders kitaplarına» da yerleştirmiştir.

Milletin tarifini şöyle yapıyor: «A-Zengin bir hatıra mirasına sahip bulunan b- Beraber yaşama konusunda istek gösteren ve müşterek arzuda samimi olan c- Ve sahip bulunan mirasın muhafazasında beraber, devam hususunda iradeleri müşterek olan insanların birleşmelerinden meydana gelen topluluğa millet adı verilir.»

Atatürk millet tarifi konusunda «KÜLTÜR BİRLİĞİ» ilkesini esas almıştı. «bir harçtan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir dersek milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.» diyordu.

Atatürk milliyetçiliği şöyle tarif eder: «Türk milletini sevmek, yüceltmek ve yükseltmek hareketini benimsemek, gerek fikri alanda, gerekse hareket bakımından o yolda yürümektir.»

Bayak önder yine bir başka millet tarifini daha geniş anlamıyla şöyle yapmaktadır: «Millet- Dil, Tarih, Kültür ve Ülkü bağları ile birbirine bağlı vatandaşlardan meydana gelen Siyasal ve Sosyal bir topluluktur.»

Bayak Önder siyasi ve diğer mücadeleleri içinde devamlı bir milli siyaset izlemiştir. Bu siyaseti şöyle tanımlamaktadır: «Milletimizin güçlü, mutlu ve kararlı yaşayabilmesi için devletin tamamıyla kararlı bir siyaset izlemesi ve siyasetin iç yapısına tamamen uygun ve dayanır olması gereklidir. Milli siyaset dediğim zaman kastettiğim öz şudur: «Milli sınırlarımız içinde, herşeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı korurken, milletin ve ülkenin gerçek mutluluğu ve bayındırlığına çalışmak, gelişigüzel ve hayali emeller peşinde, milleti çalışma ve zarara sokmamak, medeni dünyada, medeni ve insanca davranış ve karşılıklı dostluk beklemek.»

Milliyetçiliği Millet sevgisi ve medeniyetçilikle bütünleştirmiştir. «Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir ırkın ve milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için yapmamız lazım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok

işlerimiz vardır.

Büyük önder milliyetçilik anlayışını dile getirirken birlik, beraberlik ve bütünlük görüşlerini işlemiştir. Diyor ki: «Beni seven arkadaşlarıma tavsiyem şudur: -Şahsınız için değil, fakat mensup olduğunuz millet için el birliğiyle çalışalım, çalışmaların en yükseği budur.»

Büyük Önder Milli Mücadeleyi ve İstiklal Harbini «MİLLİ BİRLİK» ruhu kazanmıştır idealini sınırsız tutmuştur. «Millet sevgisi kadar büyük mükafat yoktur. İstiklâl harbinde benimde millete ettiğim bir takım hizmetler olmuştur zannederim. Fakat bunlardan hiçbirini kendime mal etmedim. Yapılanın hepsi milletin eseridir dedim. Aranacak olursa doğrusu budur.»

Büyük Önder'in, birlik ve beraberlikle kurtulan ve kurulan vatan düşüncesini şu ifadelerle dile getirir: «Bilelim ki kazandığımız muvaffakiyet milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı muvaffakiyetleri, zaferleri ileride de kazanmak istiyorsak, aynı esasa dayanalım aynı yolda yürüyelim.»

AkcanEkspres
Gümrükleme Hizmetleri

Dünya standartlarında
hızlı güvenilir ve etkili

- İthalat işlemleri
- İhracat işlemleri
- Antrepo işlemleri
- Transit işlemleri
- Geçici ithalat
- Geçici ihracat
- ATA karnesi ve fuar işlemleri
- Geri gelen eşya işlemleri
- GTIP tespiti
- Teminat çözümleri
- İthalat ön çalışması
- İhracat ön çalışması
- İthalat maliyet hesaplamaları
- İhracat maliyet hesaplamaları
- Mevzuatla ilgili danışmanlık
- Serbest bölge giriş çıkış işlemleri
- İthalat yük takibi
- Ordino teslim alımı
- Özet beyan işlemleri
- Firmalar adına yurtdışı yazışmaları ve bunların takibi
- İthalat ve ihracatta gerekli uygunluk belgelerinin, sertifikaların ve üyelik başvurularının

yapılması, resmi kuruluşlardan takibi ve temin edilmesi

Adres: Şair Eşref Bulvarı No:84-87 Kat:4 Daire:11 Alsancak - Konak / İZMİR
Telefon: +90 232 464 66 51(pbx), Fax: +90 232 464 66 53 , E-Mail: info@aegumruk.com

BÜYÜK ATATÜRK'e Layık Olmak

Yazan : Prof. Dr. Selahattin BATU

İnsanlar her zaman büyük adamlara layık olmamışlardır. Gelmiş geçmiş dehaların, büyük fikir, sanat adamlarının çoğu hak ettikleri saygıyı, anlayışı görmediler. Peygamberlerin, velilerin, şairlerin,(bilgilerin) uğradıkları ağır hakaretleri düşünürsek insanların büyük yaratıcılara karşı her zaman aksi davrandıkları anlarız. Kur'an başından sonuna anlayışsızlığa, ahlaksızlığa, vicdansızlığa savaşı. İsa çarmıha gerilmiştir. Eckhardt ölmeseydi, ateşte yakılacaktır. Mevlana ise en ağır kasıtlara uğramış, ömrünce yaralı yaşamıştır. Büyük bestecilerin başına gelenleri ise hepimiz biliriz. Schubert elinde besteleri, kapı kapı dilenmez miydi? Kapılardan kovulmaz mıydı? İçlerinden kaçısı anlaşılmış, takdir görmüş, rahat bir nefes alabilmiştir? Milletleri ne memleketlerine büyük hizmetler etmiş nice kahramanların sonu bahtsızlık, yoksulluk olmadı mı?

İnsanlar kendilerine yeni düşünceler, yeni değerler, eşsiz büyük heyecanlar getiren nadir yaratılışları horlamış, büyük değerlere layık olmadıklarını her yerde göstermiştir. Hatta devrin aydınları kuvvet, kudret, itibar sahipleri bile bilgisizin, karacagilin ardından yürümüş, insanlık her çağda yetiştirdiği büyük adamların gerisinde kalmış. Bağrından fıskıran dehalara hor bakmış, hakaret etmiş, çoğunun kadrini bilmemiştir.

Atatürk bir fikir, bir sanat adamı değil, sadece bir büyük kişi değil; hayatı ile, kişiliği ile tanıdığımız insandan çok fazla canlı bir düşüncedir; bir semboldür. Bu millet Atatürk'ü bir milli kahraman, bir kurtarıcı olarak bağrına basmasını bildi. Onu başı üstünde taşıdı. Sevd, saydı. En güzel duygular ile ağırladı. Ama getirdiği yeni düşünceleri bir davranışın, anlayışın sembolü olarak Atatürk'e layık olmak bugün yarın her zaman fikir -Atatürk'ü sembol- Mustafa Kemal'i layık olduğu izzette tutmak, yetişen bütün nesillerin ödevi olacaktır. Biz insan olarak yere batırabiliriz. Bir milli kahraman ve vatan kuran bir yiğit olarak kalplerimizde ağırlarız da, sembol-Mustafa Kemal'i hor görürüz, heykellerini kırmağa kalkışabiliriz. Bir vatan çocuğudur, devrinde büyük işler başarmıştır; hatta yurdu

tutsaklıktan, yoksulluktan kurtarmıştır da getirdiği fikre, işaret ettiği yollara yine de yabancı kalabiliriz. Hatta bir büyük insan olarak tanıdığımız kahraman yarattığı düşünceye kurban eder onun da yararlıklarını, unutturmayaya çalışabiliriz.

O zaman topluluğumuz tarih önünde «Atatürk'e layık olmadığını ispat eder. Bir peygamberi çarmıha gerenlere döner, azizleri, velileri ateşte yakanlarla bir olur. Onların zulmüne, anlayışsızlığına iner. Atatürk'ü bir insan, bir kahraman olarak ağırlamasını bilen Türk Milletinin ona bir fikir olarak da gereken saygıyı gösterebilmesi gerekir. Atatürk bizi ileri götürecek ana düşüncelerini en esaslı davranış zihniyet devrimlerimizin, yarınımızı kuracak temel prensiplerin sembolüdür. Türk topluluğunun bu fikirlere layık olduğunu, layık kalacağını her zaman ispat etmesi gerekir. Türk topluluğunun bu fikirleri her gün biraz daha gerçekleştirmesi kendi yararınadır. Bunları gerçekleştirerek, onlara layık olduğunu davranışlarıyla gösterecektir.

Dün değil, yarın değil, yüzyıl, beşyüz yıl sonra değil, bugün bile bir an için Atatürk'süz olduğumuzu düşünelim: Onsuz bu topraklar vatan olur muydu? Bu limanlar, bu fabrikalar; bu tarım hamleleri olur muydu? Bugünkü itibarlı insan; sayılan, ağırlanan millet olabilir mi idik?

Ama Türk vatani, olduğundan çok, olacağı içi daha değerli: Türk topluluğu başardıkları kadar başaracakları için daha büyük, Türk Milleti bir gerçek olduğundan çok fazla ileri bir ülkü, yarının dünya toplulukları arasına yaratacağı kültür değerleriyle katılacak, büyük şereflerle, gururlarla ağırlanacak bir topluluk değil mi? Ama bu yarın dediğimiz bilinmenin de bir gerçek, özü, içi dolu bir gerçek olabilmesi gerekir. Atatürk'ün getirdiği düşünceler yemiş vermeden bu en büyük ülkülerin gerçek olması mümkün müdür? Biz, ancak onun yolunda yürürsek ileri bir topluluk olabiliriz; yaratabiliriz; çünkü Atatürk hamleciliğin, dinamizmin kendisidir. Mustafa Kemal doğulu düşüncüyü, atıllığı, hareketsizliği damayan, yaratmayan Asyalı topluluklara canlılığın, sayılmazdık. İnsan diye anılmazdık. Batıya insanın her yerde aynı olduğunu ispat etti. Doğunun da kurtulabileceğini, Doğulunun da kalkınabileceğini gösterdi. Onun getirdiği fikirlerde bizim bugünümüz kadar yarınımız gizlenmiştir. Türk Milleti bir yen uygarlık, kendi uygarlığını yaratabilmeli. Ancak o zaman bir bütün olarak, ayakta kalabilecektir. Fikir Atatürk'e sembol Mustafa Kemal'e lâayık olmağa çalışalım.

* Gümrük Hizmetleri * Danışmanlık Hizmetleri

TUNCER GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ LTD. ŞTİ.

Kavacık Mah. Onarımlı Sok. Altay Han Apt. No:9/7 Kavacık-İstanbul / Türkiye

Tel: 0(216) 693 08 90 - 91 -92 Fax: 0(216) 693 08 93

info@tuncergumruk.com

MİLLİ MÜCADELE VE YENİ TÜRK DEVLETİ

Atatürk'ün milliyetçiliği, Türk milletini birlik, bütünlük ve beraberlik içinde görme idealiydi.

Milli Mücadele ve yeni Türk devletinin ilk yıllarında Yurttaş için medeni bilgiler kitabının hazırlanmasıyla bizzat meşgul olmuş, Milli Prensipleri «Ders kitaplarına» da yerleştirmiştir.

Milletin tarifini şöyle yapıyor: «A-Zengin bir hatıra mirasına sahip bulunan b- Beraber yaşama konusunda istek gösteren ve müşterek arzuda samimi olan c- Ve sahip bulunan mirasın muhafazasında beraber, devam hususunda iradeleri müşterek olan insanların birleşmelerinden meydana gelen topluluğa millet adı verilir.»

Atatürk millet tarifi konusunda «KÜLTÜR BİRLİĞİ» ilkesini esas almıştı. «bir harçtan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir dersek milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.» diyordu.

Atatürk milliyetçiliği şöyle tarif eder: «Türk milletini sevmek, yüceltmek ve yükseltmek hareketini benimsemek, gerek fikri alanda, gerekse hareket bakımından o yolda yürümektir.»

Bayak önder yine bir başka millet tarifini daha geniş anlamıyla şöyle yapmaktadır: «Millet- Dil, Tarih, Kültür ve Ülkü bağları ile birbirine bağlı vatandaşlardan meydana gelen Siyasal ve Sosyal bir topluluktur.»

Bayak Önder siyasi ve diğer mücadeleleri içinde devamlı bir milli siyaset izlemiştir. Bu siyaseti şöyle tanımlamaktadır: «Milletimizin güçlü, mutlu ve kararlı yaşayabilmesi için devletin tamamıyla kararlı bir siyaset izlemesi ve siyasetin iç yapısına tamamen uygun ve dayanır olması gereklidir. Milli siyaset dediğim zaman kastettiğim öz şudur: «Milli sınırlarımız içinde, herşeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı korurken, milletin ve ülkenin gerçek mutluluğu ve bayındırlığına çalışmak, gelişigüzel ve hayali emeller peşinde, milleti çalışma ve zarara sokmamak, medeni dünyada, medeni ve insanca davranış ve karşılıklı dostluk beklemek.»

Milliyetçiliği Millet sevgisi ve medeniyetçilikle bütünleştirmiştir. «Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir ırkın ve milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için yapmamız lazım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok işlerimiz vardır.

Büyük önder milliyetçilik anlayışını dile getirirken birlik, beraberlik ve bütünlük görüşlerini işlemiştir. Diyor ki: «Beni seven arkadaşlarıma tavsiyem şudur: - Şahsınız için değil, fakat mensup olduğunuz millet için el birliğiyle çalışalım, çalışmaların en yükseği budur.»

Büyük Önder Milli Mücadeleyi ve İstiklal Harbini «MİLLİ BİRLİK» ruhu kazanmıştır idealini sınırsız tutmuştur. «Millet sevgisi kadar büyük mükafat yoktur. İstiklâl harbinde benimde millete ettiğim bir takım hizmetler olmuştur zannederim. Fakat bunlardan hiçbirini kendime mal etmedim. Yapılanın hepsi milletin eseridir dedim. Aranacak olursa doğrusu budur.»

Büyük Önder'in, birlik ve beraberlikle kurtulan ve kurulan vatan düşüncesini şu ifadelerle dile getirir: «Bilelim ki kazandığımız muvaffakiyet milletin kuvvetlerini birleştirmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı muvaffakiyetleri, zaferleri ileride de kazanmak istiyorsak, aynı esasa dayanalım aynı yolda yürüyalım.»

ATATÜRK YAZIYOR !

Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır !

Bildiri :

Ankara İstiklal Mahkemesi suikastin meydana çıkması üzerine acele olarak İzmir'e gitmiş ve soruşturmaya el koymuştu. Ancak halkın üzüntüsü bir galeyan haline dönüşmek üzereydi.

İstiklal Mahkemesi de bu durum karşısında olaya el konulduğunu açıklayarak halkı yatıştırmak ve bilgi vermek üzere bir bildiri yayınlamıştı. Şifre ile İstanbul Emniyet Müdürlüğüne de bildiride şöyle deniliyordu.

" 16 Haziran 1926 tarihine rastlayan Çarşamba günü , İzmir'e mavasalat etmek üzere seyahatte bulunan Gazi hareketlerine bir suikast tertip edildiği mahalli hükümetçe haber alınması üzerine bu meş'um kasdı icraya memur olanlar silah bombalar gibi cürüm araçları ile birlikte maşarünileyh hazretlerinin muvalasatından evvel cürmümeşhut halinde yakalanmışlardır. Suikastı fiilen icraya memur edilmiş olanların başında (eski Lazistan Mesubu) Ziya Hurşit vardır. Bunun yanında İstanbul'dan beraberinde getirdiği mükerrer sabıkalılardan birkaç şerrir ile Sarı Efe denilen Jandarma emeklisi edip ve buna mensup birkaç şahıs bulunmaktadır. Tetkikat ve Tahkikat ile şimdiye kadar tecelli eden safhaya nazaran bu tertibatınmülga Terakki Perver Fırka Merkezi Umumi azasından harici teşkilata memur İzmit Mebusu Şükrü Bey de dahil olduğu halde İstanbul'da toplantılar ve müzakereler sonunda düşünüldüğü ve hazırlandığı, Reisi cumhurun İzmir'e varışlarında tatbikata geçilmek üzere Ziya Hurşit ev arkadaşlarıyla İzmir'de bulunan Sarı Efe ve mensuplarının faaliyet sahasına sevk olundukları anlaşılmıştır.

Daha evvel, kış aylarında bu şahıslar tarafından suikastin icrası hususunda isimleri malum olmuş bulunan kimselerin evlerinde toplantılar ve müzakereler yapıldığı ve fakat araya giren engeller dolayısıyla düşünülen fiilin gerçekleşmesi zamanın tehir olunduğu ve meselenin, isimleri zikredilen Şükrü, Ziya Hurşit ve Sarı Efe Edip beylerin şahsi düşünce ve teşebbüslerinden ziyade, gizli komite halinde icrai faaliyet eden bu siyasi zümrenin aldığı karar ve program cümlesinde ve aynı Zamanda hükümeti devirmek gaye ve maksadını hedef alan siyasi bir suikast olduğu anlaşılmaktadır.

Mücrimlerin tevkifleri esnasında elde edilmiş olup bu hususta istimal edilecek silah ve bombalarla suikastçilerin ihtiyaçların temin eyleyecek mebaliğin İstanbul'da tedarik edilerek vapura kadar getirildiği ve suikasti üzerine alanlara tevdi olunduğu itirafını vakia cümlesindendir.

Halas bulmuş , istiklale ermiş , terakki ve teali yoluna girmiş olan aziz vatanın huzur sükununu kanla ihlal Reis Cumhuru ortadan kaldırmaya ve hükümeti devirmeye matuf bulunan ve en alçakça şahsi ihtirasların mahsulü olan bu suikastın ve bu tertibat , maddi ve manevi mahiyete itibariyle doğrudan doğruya vatanın hayat ve istiklaline ve selametine tevcih edilmiş üzücü ve korkunç bir hadisedir.

Bu cinayetkar fiil ve maksadın muhakemesi milletin gözü önünde başlayacağız. Muhakeme safahatı kamuoyunun daha ziyade aydınlatacaktır.

BENİM NAÇİZ VÜCUDUM

Ancak İstiklal Mahkemesinin beyannamesi de haklı bir dereceye kadar teskin edebilmiş, sükuneti sağlayabilmek için Mustafa Kemal Paşa'nın İzmir'de kalmakta oldukları Naim Palas önünde birikilen kalabalığa hitap etmesi gerekmişti. Mustafa Kemal paşa daha sonra yine İzmir'de vatandaşlarına karşı yaptığı ikinci konuşmada, hemen her Türk'ün hafızalarına yerleşmiş şu sözleri söylemişti.

"Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti İlelebet Payidar kalacaktır ve Türk milleti emniyet ve saadetini zamin prensiplerle medeniyet yolunda tereddütsüz yürümeye devam edecektir.

MUSTAFA KEMAL VE SİVAS KONGRESİ

Kazım Karabekir Paşa

BAYLAR!....

Millet Meclisinin toplanması için öteden beri gösterilen ulusal dilekler karşısında İstanbul hükümetinin daha ilk günden baştan savma davranışları, sonraları Anayasa ya aykırı inatçı direnişleri, son günlerde, ulusal akımın etkisi ile, az çok gevşemiş durumdadır. Seçimler için emir de verildiğini biliyorsunuz. Bunun gerçekleşmesi, Allah'ın izni ile sizin davranışlarınız ve dirençleriniz ile sağlanacaktır.

Ancak seçim başlayıp bitmeden önce bir yada birkaç yabancı memleketin mandasını kabullenmek gibi doğrudan doğruya yaşayışımız ve bağımsızlığımızla ilgili bir olup bittiye gidilmek söz konusudur.

Ulusal Meclisin daha toplanmamış olduğu bir sırada; yabancıların kuşatıp sıkıştırdığı, bağımsızlığın yitirmiş İstanbul hükümetinin tek başına uygunsuz bir karar alması, ya da ulusal dileklere uymayan yal önerileri hoş görüp kabullenmesini hesaba kalarak Erzurum ve Sivas kongrelerinin birbiri ardı sıra birbirinden daha yetkili, toplanmış olması her halde iyiliğin ve esenliğin muştusudur.

Sözlerine son verirken, yurdun ve ulusun kurtuluş ve yükseliş amacına bağlı olan topluluğunuzun hayırlı bir başarıya ulaşması dileğini Tanrının yüce katına yükseltmek isterim.”

BİR TEKLİF

Ankara delegesi İsmail Fazıl Paşa (Ali Fuat Paşa'nın babası) ilk olarak söz aldı, bir öneride bulundu. “Efendim şimdi elbette başkanlık işi söz Konusu olacak. Ben başkanlık görevinin bir gün yada birer hafta sürmek üzere sırayla yapılmasını ve Üye adlarının ya da temsil edilen il ve sancak adlarının baş harflerine göre alfabe sırasıyla yapılmasını öneriyorum” dedi.

İsmail adı ve Ankara ili eski: alfabesinde ilk harfi “Elif’le yazılırdı. Böyle olunca N “edilirse kongre başkanlığına Ankara ili delegesi İsmail Fazıl Paşa’nın ilk olarak oturması gerekiyordu. Geçici olarak başkanlık kürsüsüne oturan Mustafa Kemal paşa, İsmail Fazıl Paşa’ya dönerek sordu:” Bu neden gerekiyor efendim?” İsmail Fazıl Paşa, ” Böylece işin içine senlik benlik karışmamış olacağı gibi dışarıya karşı da, eşitliği gözettiğimiz için, iyi bir etki yapılmış olur” dedi. Mustafa Kemal Paşa, yüzünde şaşırان bir gülümseme anlatımı ile İsmail Fazıl Paşa’ya şu karşılığı verdi:

OYLAMA

“-Paşa hazretleri, senlik benlikten, eşitlikten söz ediyorlar. Fakat ne yazık ki, benim yakın arkadaşlarım, daha dün İstanbul’dan gelmiş ve elbette işlerin içyüzünü bilmeyen, saygı duyduğum yaşlı bir kişinin diliyle eylemli senlik benlik yapıyorlar. Bununla birlikte, meri Fazıl Paşa hazretlerinin sunmaya aracı olduğu öneriyi kongrenin oyuna sunuyorum.

Öneri kongre üyelerinin çoğunluk oylarıyla kabul edilmedi. Bunun üzerine Mustafa Kemal Paşa kongre başkan seçimini gizli oya koydu. Kongrenin ilk günü 25 üye toplanabilmişti. Bu üyenin 32’si başkanlığa Mustafa Kemal Paşa’yı seçti. 3 üye Paşaya oyunu vermemişti. Başkan vekilliklerine de Rauf Bey ve İsmail Fazıl Paşa, yazmanlıklara da Afyonkarahisar delegesi Mehmet Şükrü Bey ile İstanbul delegesi İsmail Hami bey seçildiler.

YEMİN

Mustafa Kemal Paşa alkışlar arasında temelli olarak başkanlık kürsüsüne oturduktan sonra gündem dışı önermeler oldu. Bu önermeler kongrenin ilk açılış günü olan 4 Eylül günü ile Eylül’ün 5 ve 6, günleri, yani üç gün sürdü.

Önermelerin Konusu, padişaha sunulacak yazıyı yazmak kongrenin herhangi bir partinin eseri olmadığını ve özellikle İttihat ve Terakki Partisi” ile hiçbir ilgisi olmadığını yeminle pekiştirilmesi ve kongrenin siyasetle uğraşıp uğraşmayacağı idi. İstanbul Hükümeti ve işgal kuvvetleri yurt içinde sürekli biçimde yaptıkları propakandalarla ulusal savaş ve ulusça direnmenin ittihatçılığı (İttihat ve Terakki Partisini) diriltmek hareketinden ibaret olduğunu yayıyorlardı. Ali Kemal (Peyam) gazetesinde özellikle bu fikri halka aşılarmaya çalıştığı gibi Sabah, Alemdar, Serbesti, Aydede gibi gazetelerde aynı propakandayı körüklüyorlardı. Bunun içindir ki, kongre üyeleri “Sivas kongresinin hiçbir parti fikrine dayanmaksızın sırf yurtseverler birliği olarak toplandığını ve tek amacının Türk vatanını kurtarmak o halka anlatmalı ve buna yemin etmeliyiz” diyorlardı. İttihatçılık ve yemin konusu üzerine en çok durup konuşan konuşmacılardan biri de kongreye açılışın ikinci günü katılabilen Denizli e Küçük Ağaoğlu Necip Ali Bey’di . “Biz ne ittihatçı ne ditiir, 12. Ne Şu, ne öteki partinin elemanlarıyız. Böyle de olsak bile bu çatının altında yalnız vatani kurtarma ulusal gayreti ile aynı düşüncede olarak toplanmış insanlarız.

ATATÜRK İNSAN SARRAFIYDI

Yakup Kadri KARAORMANOĞLU

Ankara tepelerinin birinde, boz renkli bir binanın çıplak ve dar bir odasında "O"nunla karşı karşıyayız. Aramızda, üstü bir harita ile kaplı küçük bir masa var. Perdesiz, açık pencereden giren ay ışığına karışmış bir gaz lambası aydınlığı, onun yüzüne bir mevta solukluğu veriyor. Yalnız birtakım madide ve nazik sanat eserleri tutmak için yaratılmış sanılan elini, haritanın bir noktasına uzattı. Ve parmağının ucu ile helezonlu bir hat çizerek dedi;

" Şimdi, buradayız. Kuvvetlerimiz Eskişehir'in şimal ve cenubundan bir kavis halinde yavaş yavaş geri çekiliyor. Gece, serin, aydınlık ve yürüyüş müsaittir. Fakat, bu tatlı hava, günün yorgunluğundan sonra insanı uykuya da sevk edebilir. Ben, çok defa yürürken uyuyan askerler gördüm. Hele at üstünde... Bizim arkadaşlardan bir süvari alayı kumandanı vardı ki, yalnız at sırtında rahat uyuduğunu söylerdi. Yatağına girince uykusu kaçarmış. Askerlik çok tuhaf şeydir. İnsanın bütün hususiyetleri orduda tebarüz eder, Hani, içki mehenk taşıdır, derler. Bence mehenk taşı harb meydanıdır. Şu dakikada gözümü kapayınca bizim bütün cephe arkadaşlarının ne yaptıkları , ne " vaz'u halde " olduklarını görür gibi oluyorum. Mesela (...) Fırka kumandanı (...) Bey , hesapça ancak (S..) köye varmış. Varır varmaz mutlaka köyün en konforlu evini buldurmuş , hazırlatmış , seyyar karyolası üzerinde " habi gaflet " e dalmıştır. İster misiniz, bunun böyle olduğunu şimdi isbat edeyim?"

Zile bastı:

Çocuğum, bana derhal (...) fırka kumandanının bulur musunuz?

" Aşağıda, telgraf, muttasıl işliyor. Halim bir takım şairane teşbihler yapmaya müsait olsa bu ittiratsız ve fasılasız tık tık"lar için hummalı gecenin nabızı atıyor, diyeceğim Mustafa Kemal Paşa, sözlerine birkaç saniyelik ara verdikçe bu nabız vuruşunu adeta kendini kulaklarımızda kendi göğsümüzün altında duyar gibi oluyoruz. O sıcak ve karık sesiyle kah güler, kah gülümseyerek, ara sıra da ciddi ve metin bir ton alarak konuşmasına devam ediyor;

"—Yarın, düşmanla bizim aramızda 'laakal' yüz, yüz elli kilometrelik bir mesafe koymak lazımdır. Böyle emir verdim. Sakarya'nın şimali bizim için en müsait mevkiidir. Ha ha, büyük muharebe asıl şimdiden sonra olacak. Yunan ordusu, tabii bizi takip etmek isteyecek ve Haymana ovasıyla, Mihaliççik'a doğru ilerleyecek, yani..." ,

Bu sırada, demincek çağırdığı genç zabıt giriyor:

"—Efendim., (...) fırka kumandanı (.....) Bey, (.....) köyde istirahat etmişler. Telgraf memuru "uyandırılabilir mi?" diye soruyor."

Mustafa Kemal Paşa, kısık ve küçük bir kahkaha salıverdi:

"— Hay, ben size demedim mi Bak, bak. Şimdi bana, (...) kumandanı (....) Beyi arayınız.

Ve bize dönerek gözünün ucunu kırptı.

" Bulamayacaklar . O , dediğim mevkide bir an evvel yerleşmek için dolu dizgin yürüyordur. Sakın kehanet tasladığıma hükmetmeyiniz. Bütün bu tahminler gayet basit hesaplara müstesnadır. Asıl mühim olan mesele muhasım tarafın diyet ve hareketlerini keşfedilmektir.

Düşman bu muntazam ricatımız esnasında bizi takipte devam edecek midir , etmeyecek midir ? Demin sizin teşriflerinizden evvel (...) paşa hazretleriyle bu his üzerindeydik.

BİR RUH KIRIKLIĞI

Ş. Süreyya AYDEMİR

Çanakkale'de görevini tamamlayıp oradan ayrılan Mustafa Kemal, kanlı sırtlar üzerinden kopup İstanbul'a yönelirken, artık eski Mustafa Kemal değildi. Hele Gelibolu karasından ayağını alıp, kendini İstanbul'a ulaştıracak gemiye bindiği günün gecesi hayatının unutulmaz gecelerinden biridir.

Gemi gece kalktı. Marmara tekin değildi. Bu dar içi denize giren düşman denizaltıları vardı.

Halbuki Gelibolu'dan İstanbul'a gelen gemiler yalnız asker gemileridir. Gerçi tıklım tıklım yaralı taşıyan hastane vapurlarına Kızılay işareti konmuştur. Ama gece, tutulmayan harp kaideleri ve göze görünmeyen düşman hep birer muammadırlar...

Mustafa Kemal gemide, geceye rağmen güvertede dolaşır. Bir gemiye binip İstanbul'a yola çıkacağını anladığı zaman ilk aradığı şey, kanlı topraklar dışında ilk defa ve ayların kanlı yorgunluğunu silecek derin bir uykunun tatlı hasreti idi. Öyle olacaktı ki, gemiye biner binmez ranzasına uzanacak ve hemen dalacaktı. Neden sonra gözlerini açtığı zaman bir de bakacaktı ki, gemi Sarayburnu'nu dolaşmaktadır. Önünde pırıl pırıl bir güneş altında İstanbul parlamaktadır. Nerdeyse elini uzatsa kıyıları tutacaktır. Sular, camiler, minareler, saraylar, evler, mahalleler ve sonra kıyılarda, sokaklarda, köprülerde ve limanı dolduran kayıklarda, vapurlarda karınca gibi kaynaşan bir insan kalabalığı. Ne top sesleri, ne

tayyare bombaları, ne uçaklardan atılan iğneler, ne kurşun, ne süngü çatışmaları... Hulasa kendini birden bir mucize, inanılmaz bir hayat cümbüşü içinde bulacaktı.

Gemiye bu tatlı hayaller içinde bindi. Onu kıyıda son görevliler de selamlayarak uğurladılar. Yanına aldığı yaveri ile gemi personeli kamarasını gösterdiler. Emir erleri yerini hazırladılar. Akşam nevaletini aldı ve ilk rahat gecesinde hazırlandı. Karanlık bir geceydi ve şüpheli bir denizde olsa da...

Fakat kaç zamandır düşündüğü, beklediği derin ve kaygısız uykuyu boş yere bekledi. Bu uykunun yerine, azgın, sınırsız bir selin yaktığı setlerden suların birden boşanması gibi, o güne kadar birikmiş, şuur altına itilmiş veya itilmemiş bütün düşünce selleri içinde bunalmaya başladı. Haberler, kanlar, toplar, süngü sesleri, "Allah Allah !" haykırıışları, on binlerce insanın boğaz boğaza, kucak kucağa kaynaşması, kafasında uğuldamaya başladı. Bütün bu mahşerin üstünde çöreklenen ve hiçbir rüzgarın temizleyemediği kan, barut, çürüyen ceset ve çeşitli pis kokular gene onu sardı, bunalıttı.

Beklediği kaygısız gece anladı ki bir hayaldir. O zaman kalktı. Güverteye çıktı ve saatler saati bir aşağı bir yukarı dolaştı. Gecenin sessizliği içinde geminin yardığı suların çıkardığı hışırları dinleyerek ve denizi saran karanlıkta, gökte ışıldayan yıldızlara kendini vererek zamanı eritmeye çalıştı, Mustafa Kemal bu yolculuk gecesini daima hatırlamıştır.

İstanbul'a varılır. Mustafa Kemal'in İstanbul'da Zübeyde ile karşılaşması, annesinin onun kucağına atılışı, boyuna sarılışı, kız kardeşi Makbule'nin etrafından pervane gibi dönüşü, yakınlar, tanıdıklar, hulasa onun pek alışmadığı, biraz da yadırgadığı o dar aile çevresi.

Ama annesinin heyecanını, iftiharını görmekle bahtiyardır. Onlar Beşiktaş'ta Akaretler'de 78 numaralı evde oturmaktadırlar, Üvey babası Ragıp Bey Çanakkale harbi sıralarında ölmüştür. Onun da sağ ve orada olmasını isterdi. Ona annesiyle evlendiği zaman hınç beslemişti. Ama sonraları sevgi ve saygı duymuştu. Küçük bir reji katibi, ama kamil bir insandı.

İlk günler geçer. Fakat çabuk anlar ki, bu dar, sessiz hatta biraz sıkıcı ev hayatı onun için değildir. O, açık ufuklara, uçsuz bucaksız denizlerin görünüşüne, gece gündüz harekete gürültüye; harplere; kumandanlara alışmıştır. Sonra bir şey daha fark eder; İstanbul hiç de onun tahmin ettiği gibi değildir. Gerçi Çanakkale'den düşman çekilişini bildiren, mahallere, karakol kapılarına asılan, gazetelerde çıkan tebliğlerde adı zikredilmiştir. Ama bu ad nedense çok dalgalandırılmamıştır. Hemen hemen kimse onu tanımaz. Adını, hizmetlerini bilenler azdır. Gazeteler adından, gelişinden hemen hiç bahsetmemiştir. Hatta kulağına bir gün bir şey de çalınmıştır. Harbiye Nezaretinin çıkarttığı Harb Mecmuasının kapağına Çanakkale kahramanı olarak konulan resmi, tam dergi basılacağı sırada, klişesi alınarak dergiden çıkartılmıştır. Yerine Enver Paşanın emriyle başka bir Paşanın resmi konulmuştur. Söylendiğine göre Enver Paşa:

-Muvaffakiyet askerindir. Şahsı sivrilteyme lüzum yok! emrini vermiştir.

Muzafferiyetin askerini, milletin olduğu doğrudur. Ama bu zaferde kumandanın niçin üstün bir payı olmasın?

Çanakkale dönüşü Mustafa Kemal bir aralık, evvelce ataşemiliterlik yaptığı Sofya'ya gider. Sofya'da onu eskiden tanıyan Bulgaristan Türklerinden arkadaşları onu nihayet büyük iddiaları olan, her şeyi tenkid eden bir binbaşı ve daha sonra da henüz ne vereceği bilinmeyen bir yarbay olarak dinlemişlerdir. Halbuki şimdi, Çanakkale zaferinin kudretli adamı olarak karşılamaktadırlar. O, artık tarih sahnesine girmiş, insanüstü bir varlıktır. Bulgar ve Türk eski dostlarıyla birkaç gün, eski lokallerde eski günleri yaşatırlar. Ama Sofya'nın da artık tadı kalmamıştır. Bulgaristan'da bizim katıldığımız safda dünya harbine girmiştir. (14 Ekim 1915). Fazla olarak Almanlar onların harbe girişi için, bizim, Meriç'in batısındaki son topraklarımızı peşkeş çekmişlerdir. Arada pek soğuk bir müttefiklik havası eser. İşte Mustafa Kemal tam o sırada İstanbul'dan çağrılır; Çanakkale'den Edirne'ye alınan iki tümenin teşkil ettiği XVI. Kolordu kumandanlığına tayin edilmiştir.

Sofya'dan döner. 15 Ocak 1916'da XII. Piyade Tümeninin başında ve at üzerinde Edirne'ye girer. Edirne'ye giriş merasimli olmuştu. Edirne'nin aydınları ve halkı onun adını, İstanbul'dakilerden daha iyi duymuşlardır.

ENMAG ELEKTRİK ELEKTRONİK MEKANİK İNŞAAT TAAHHÜT THALAT SAN. TİC. ve LTD. ŞTİ.

Perpa Ticaret Merkezi A Blok Kat:5 No:87 Okmeydanı - İstanbul

0212 320 12 30 - 32 0850 227 60 65

0212 320 12 33

info@enmag.com.tr

ÖZEL LİSE

Cumhuriyet Mah. Arabayolu
Cad. Görkem Çıkmazı
No: 28 Sarıyer / İstanbul
Gsm: 0532 670 08 68

ÖZEL ORTAOKUL

Maden Mh. Nalbant Çeşme Cd.
No:57 Sarıyer / İst.
Tel: 0212 218 19 20
Gsm: 0535 542 22 82

ÖZEL KURS

Merkez Mh. Sefir Sk. No:33
Sarıyer / İstanbul
Tel: 0212 242 41 47
Gsm: 0532 670 08 68

Şanlıurfa Şube:

Veysel Karani Mh. 358. Sk. Gönüllü Apt Altı No:4/A (Şanmed Hastahanesi Arkası) Haliliye / Şanlıurfa
Tel: 0414 315 00 55 Gsm: 0555 0555 789

Hayalleri gerçeğe dönüştüren çizgi

Türkiye geneli
marka işbirliği
ve franchising
anlaşmaları
yapılmaktadır

www.meridyenegitim.com e-mail: mekegitim@hotmail.com

Genel Merkez: 0532 670 08 68

30 AĞUSTOS

ZAHER
BAYRAMI

Kutlu Olsun